

An Bhruiséil, 27 Samhain 2023
(OR. en)

15670/23

Comhad Idirinstitiúideach:
2023/0052(COD)

TRANS 516
JAI 1522
ENFOPOL 497
CODEC 2199

TUARASCÁIL

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	An Chomhairle
Uimh. an doic. roimhe seo:	15010/23
Uimh. an doic. ón gCoim.:	6792/23 + COR1 + ADD1 + ADD1 COR1
Ábhar:	Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoir (AE) 2015/413 lena n-éascaítear malartú trasteorann faisnéise faoi chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre – Cur chuige ginearálta

I. RÉAMHRÁ

1. Chuir an Coimisiún an togra thuasluaite faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle an 1 Márta 2023 mar chuid den Phacáiste maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre.
2. Rinne an Coimisiún a thogra a thíolacadh chun an méid seo a leanas a dhéanamh: (a) cur le líon na dtiománaithe neamhchónaitheacha a chomhlíonann na rialacha breise tráchta úd a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre, (b) nósanna imeachta um chúnamh frithpháirteach idir na Ballstáit a chuíchóiriú san imscrúdú trasteorann ar chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre agus (c) cosaint chearta bunúsacha ciontóirí neamhchónaitheacha a neartú. Modhnaítear leis an togra an Treoir maidir le malartú trasteorann faisnéise faoi chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a éascú (Treoir (AE) 2015/413 — 'Treoir CBE').

II. AN OBAIR SNA hINSTITIÚIDÍ EILE

3. D'ainmnigh Parlaimint na hEorpa an Coiste um Iompar agus um Thurasóireacht (TRAN) mar an coiste atá freagrach as an togra seo agus Kosma ZLOTOWSKI (ECR, PL) mar rapóirtéir.
4. Ghlac Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a thuairim maidir leis an togra ag an 578ú seisiún iomlánach, an 27 Aibreán 2023. Chinn Coiste na Réigiún gan tuairim a thabhairt uaidh.

III. AN OBAIR I dTIONÓL NA COMHAIRLE AGUS A COMHLACHTAÍ ULLMHÚCHÁIN

5. Chuir an Mheitheal um Iompar de Thalamh tús lena cuid oibre an 2 Márta 2023 le cur i láthair ginearálta ar an togra. Rinneadh anailís ar an measúnú tionchair an 8 Márta 2023. Rinneadh scrúdú mionsonraithe ar an togra le linn Uachtaránacht na Sualainne ar bhonn dhá thogra comhréitigh. Cuireadh an réamhthoradh i láthair na Comhairle an 1 Meitheamh 2023 mar thuarascáil ar dhul chun cinn (8929/23). Le linn Uachtaránacht na Spáinne, rinneadh cúig thogra comhréitigh a mheas sa Mheitheal. D'fhorghuinigh Coiste na mBuanionadaithe an téacs mar ullmhúchán don Chomhairle an 22 Samhain 2023.
6. Tacaíonn na Ballstáit le cuspóirí na Treorach agus leis na rúin a bhaineann leis an nós imeachta leasaitheach chun í a dhéanamh infheidhme maidir le tuilleadh cionta agus chun dul níos faide ná malartú sonraí amháin agus nósanna imeachta um chúnamh frithpháirteach a chur san áireamh. Cuideoidh leibhéal níos airde forfheidhmithe trí mhalartú sonraí agus cúnaimh frithpháirteach níos fearr le leibhéal na sábháilteachta ar bhóithre na hEorpa a mhéadú.
7. Is é toradh an scrúdaithe mhionsonraithe téacs lena soiléirítear agus lena bhforbraítear a thuilleadh an togra ón gCoimisiún maidir leis na gnéithe seo a leanas:
8. I gcomparáid leis na seacht gcion bhreise a mhol an Coimisiún, comhaontaíonn na Ballstáit trí cinn eile de chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a chur leis: (1) gan urraim a thabhairt do na rialacha maidir le srianta ar rochtain ar fheithiclí, (2) buille is teitheadh, agus (3) gan na rialacha ag crosaire comhréidh iarnróid a urramú. Baineann na cionta sin le sábháilteacht ar bhóithre.

9. Is fearr leis na Ballstáit coincheapa dlíthiúla a úsáid nach ionann iad agus na coincheapa atá sa togra ón gCoimisiún. Go háirithe, úsáidtear ‘*duine lena mbaineann*’ in ionad ‘*duine a thiomhdítear a bheith faoi dhliteanas*’, agus úsáidtear ‘*fógra ciona tráchta*’ in ionad ‘*litir faisnéise*’.
10. Chomhaontaigh na Ballstáit go ndéanfaí feidhmeanna agus freagrachtaí na bpointí teagmhála náisiúnta agus na n-údarás inniúil a shoiléiriú. Is iad na pointí teagmhála náisiúnta an comhéadan chun an fhaisnéis a mhalartú agus is iad na húdaráis inniúla na heintitis a úsáidfídh an fhaisnéis nó a roinnfidh an fhaisnéis. Luadh go sainráite gur cheart leibhéal níos airde slándála a bheith ag an malartú faisnéise go léir agus gur cheart úsáid dhlisteanach na sonraí a ráthú.
11. Ba cheart an malartú sonraí agus an cúnamh frithpháirteach a dhéanamh a mhéid is féidir ar bhealach uathoibrithe agus trí fhoirmeacha caighdeánacha leictreonacha a úsáid, trí ardán EUCARIS. Beidh sé sin ríthábhachtach chun an t-ualach oibre riaracháin a choinneáil faoi smacht.
12. Ós rud é go bhféadfadh ualach oibre riaracháin breise a bheith mar thoradh ar an gcúnamh frithpháirteach, ní hamháin don údarás inniúil ar an taobh iarrthach, ach freisin don údarás inniúil a mbeidh air an cúnamh a chur ar fáil, cuireadh in iúl go soiléir nár cheart iarraidh ar chúnamh frithpháirteach a dhéanamh ach amháin mura bhfuil aon rogha eile ag an údarás inniúil ó Bhallstát an chiona ach an cúnamh a iarraidh.
13. Chinn na Ballstáit na nósanna imeachta maidir le cúnamh frithpháirteach a shoiléiriú agus an tríú cineál cúnamh fhrithpháirtigh a chur leis. Tá tábhacht ar leith ag baint leis an gcúnamh frithpháirteach chun an duine lena mbaineann a shainaithint do na Ballstáit sin a bhfuil córas dliteanais acu ina gcuirtear an tiománaí faoi dhliteanas i leith an chiona tráchta. Ar an dara dul síos, meastar go bhfuil cúnamh frithpháirteach chun an fógra ciona tráchta agus na doiciméid leantacha a sheirbheáil tábhachtach do na cásanna sonracha nach féidir an fógra ciona tráchta a sheachadadh chuig an duine lena mbaineann. Tá sé tábhachtach a chinntiú go seachadtar an fógra ciona tráchta, ionas go gcuirfear an duine lena mbaineann ar an eolas go cuí agus gur féidir leis a chearta cosanta uile a fheidhmiú. Agus ar an tríú dul síos, molann na Ballstáit an Treoir a chomhlánú leis an gcúnamh frithpháirteach i ngníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin. Moltar é sin toisc nach bhfuil an Cinneadh Réime maidir le haitheantas frithpháirteach do phionóis airgeadais (FD 2005/214/CGB) curtha in oiriúint d’ollphróiseáil cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a bhfuil smachtbhannaí beaga airgid ag gabháil leo. Trí fhorfheidhmiú an chineáil sin smachtbhannaí a dhéanamh níos éasca, rannchuideoidh an Treoir seo lena áirithiú go gcaithfear go cothrom le tiománaithe cónaitheacha agus neamhchónaitheacha.

14. Maidir le seirbheáil an fhógra ciona tráchta, na ndoiciméad leantach agus na teanga atá le húsáid chun an fógra ciona tráchta nó aon doiciméid leantacha a chur in iúl, comhaontaíonn na Ballstáit gur cheart an fógra sin a sheoladh tráth nach déanaí ná 12 mhí. Comhaontaíonn na Ballstáit freisin gur cheart an fógra ciona tráchta agus aon doiciméid riachtanacha leantacha a sheoladh i dteanga dhoiciméid chlárúcháin na feithicle. Beidh cead ag an duine lena mbaineann, áfach, a iarraidh ar údarás inniúil an chiona an doiciméad leantach a fháil i dteanga oifigiúil eile de chuid an Aontais, teanga a roghnóidh an duine lena mbaineann.
15. Comhaontaíonn na Ballstáit maidir le ‘tairseach CBE’ a bhunú. Mar sin féin, is mian leis na Ballstáit go ndíreodh an tairseach sin ar fhaisnéis a sholáthar maidir leis na cionta tráchta agus na nósanna imeachta gaolmhara sna Ballstáit éagsúla. Maidir leis an gcumarsáid idir na húdaráis inniúla, b’fhearr leis na Ballstáit ardáin thiomnaithe atá ann cheana, chun dúbláil a sheachaint.
16. Comhaontaíonn na Ballstáit freisin go gcuirfidh an Coimisiún tacaíocht airgeadais ar fáil do thionscnaimh a rannchuideofar leis an gcomhar trasteorann i bhforfheidhmiú rialacha tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre san Aontas.
17. Go hachomair, le linn na caibidlíochta, rinneadh na leasuithe seo a leanas ar an gcéad togra ón gCoimisiún:
- Cuireadh trí shárú bhreise leis: (1) gan urraim a thabhairt do na rialacha maidir le srianta ar rochtain ar fheithiclí, (2) cionta buille is teitheadh, agus (3) gan na rialacha ag crosaire comhréidh iarnróid a urramú;
 - Soiléiríodh na sainmhínithe ar gach ceann de na cionta, an ‘údarás inniúil’, an ‘pointe teagmhála náisiúnta’ agus ‘doiciméid leantacha riachtanacha’;
 - Cuireadh airteagal nua isteach le haghaidh sonraíochtaí teicniúla maidir le malartú faisnéise agus cúnamh frithpháirteach;
 - Cuireadh airteagal nua isteach maidir le cúnamh frithpháirteach chun cuidiú le fógraí agus doiciméid riachtanacha leantacha a sheoladh;

- Ráthaítear cearta an úsáideora trí chead a thabhairt don duine lena mbaineann na doiciméid leantacha a iarraidh i dteanga oifigiúil eile de chuid an Aontais agus, ag an am céanna, an t-ualach riaracháin ar na Ballstáit a laghdú trí dhoiciméid oifigiúla a sheoladh i dteanga dhoiciméad clárúcháin na feithicle;
- Soiléiríodh cumhachtaí cur chun feidhme an Choimisiúin chun a áirithiú go gcoimeádtar coinníollacha slándála an-ard agus chun úsáid mhíchuí na faisnéise pearsanta atá ar fáil a sheachaint;
- Tá feidhm na Tairsí CBE teoranta ionas nach n-úsáidfear í le haghaidh cumarsáide idir údarais inniúla, ach chun críocha faisnéise na saoránach amháin agus
- Cuireadh airteagal nua isteach maidir le cúnamh frithpháirteach le haghaidh gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin, lena gcuirfear ar chumas na n-údarás inniúil an nós imeachta sin a úsáid chun fineálacha tráchta ar bhóithre a fhorfheidhmiú ar bhealach níos fearr, ar fineálacha iad a thagraíonn do chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear sa Treoir seo.

IV. CONCLUÍDÍ

18. I bhfianaise an mhéid thuas, iarrtar ar an gComhairle (Iompar, Teileachumarsáid agus Fuinneamh) teacht ar chomhaontú maidir le Cur Chuige Ginearálta ag an gcruinniú a bheidh aici an 4 Nollaig 2023.

Togra le haghaidh

**TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE lena leasaítear
Treoir (AE) 2015/413 lena n-éascaítear malartú trasteorann faisnéise agus cúnamh
frithpháirteach maidir le cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre**

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 91(1),
pointí (c) agus (d), de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Le Treoir (AE) 2015/413 éascaítear malartú trasteorann faisnéise faoi chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre agus ar an gcaoi sin laghdaítear saoirse ó phionós ciontóirí neamhchónaitheacha. Cuireann imscrúdú éifeachtach trasteorann agus forfheidhmiú éifeachtach trasteorann cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre feabhas ar shábháilteacht ar bhóithre toisc go spreagann sé tiománaithe neamhchónaitheacha níos lú cionta a dhéanamh agus tiomáint ar bhealach níos sábháilte.

¹ IO C , , lch. .

² IO C , , lch. .

- (2) Is léir ó chleachtas na n-údarás forfheidhmiúcháin a bhfuil baint acu le himscrúdú a dhéanamh ar chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre go dteipeann ar fhoclaíocht reatha Threoir (AE) 2015/413 imscrúdú éifeachtach a éascú ar chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre arna ndéanamh ag tiománaithe neamhchónaitheacha agus go dteipeann uirthi maidir le forfheidhmiú pionós airgeadais a mhéid is inmhianaithe. Dá thoradh sin, bíonn tiománaithe neamhchónaitheacha saor ó phionós a bheag nó a mhór agus bíonn tionchar diúltach aige ar shábháilteacht ar bhóithre san Aontas. Ina theannta sin, ní urramaítear i gcónaí cearta nós imeachta agus cearta bunúsacha tiománaithe neamhchónaitheacha i gcomhthéacs imscrúduithe trasteorann, go háirithe mar gheall ar easpa trédhearcachta i socrú mhéid na bhfineálacha agus sna nósanna imeachta achomhairc. Is é is aidhm don Treoir seo tuilleadh feabhais a chur ar éifeachtacht an imscrúdaithe ar chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre arna ndéanamh le feithiclí atá cláraithe i mBallstát eile chun cuidiú le sprioc an Aontais maidir le líon na marbh i ngach modh iompair a laghdú go nialas nó geall leis faoi 2050 agus chun cosaint chearta bunúsacha agus nós imeachta na dtiománaithe neamhchónaitheacha a neartú.
- (3) I gCreat Beartais an Aontais um Shábháilteacht ar Bhóithre 2021-2030³, gheall an Coimisiún an athuair don sprioc uailmhianach básanna agus gortuithe tromchúiseacha ar bhóithre an Aontais a laghdú go nialas nó geall leis faoi 2050 ('Fís Nialais'), agus don aidhm mheántéarmach líon na mbásanna agus na ngortuithe tromchúiseacha a laghdú 50 % faoi 2030, sprioc a leag Airí Iompair an Aontais síos ar dtús i nDearbhú Vaileite in 2017 maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre. Chun na spriocanna sin a bhaint amach, d'fhógair an Coimisiún, mar chuid den Teachtaireacht 'Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste – iompar Eorpach a sheoladh ar bhealach a leasa don todhchaí'⁴, go raibh rún aige athbhreithniú a dhéanamh ar Threoir (AE) 2015/413 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵.

³ SWD(2019) 283 final

⁴ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal '*Sustainable and Smart Mobility Strategy – putting European transport on track for the future*' [An Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste – iompar Eorpach a sheoladh ar bhealach a leasa don todhchaí], COM(2020)789 final.

⁵ Treoir (AE) Uimh. 2015/413 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2015 lena n-éascaítear malartú trasteorann faisnéise faoi chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre (IO L 68, 13.3.2015, lch. 9).

- (4) Ba cheart raon feidhme na Treorach a leathnú chun cionta eile trácht a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a chuimsiú chun cóir chomhionann do thiománaithe a áirithiú. I bhfianaise an bhunús dlí ar ar glacadh Treoir (AE) 2015/413, eadhon Airteagal 91(1), pointe (c) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ba cheart nasc láidir a bheith ag cionta breise leis an tsábháilteacht ar bhóithre, agus ba cheart aghaidh a thabhairt, dá réir, ar iompraíochtaí contúirteacha agus meargánta a bhfuil riosca tromchúiseach ag baint leo d'úsáideoirí bóithre. Leis an leathnú ar an raon feidhme ba cheart leathnú an raoin feidhme a bheith ina léiriú freisin ar an dul chun cinn teicniúil maidir le brath uathoibríoch cionta trácht a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre. Ós rud é go mbaineann neamhchomhlíonadh na rialacha maidir le srianta rochtana ar fheithiclí ní hamháin le sábháilteacht ar bhóithre ach le bainistiú trácht agus cosc ar thruailliú freisin, ba cheart é a bheith mar chuid den raon feidhme freisin toisc go mbíonn dúshláin chomhchosúla ag Ballstáit agus na rialacha sin á bhforfheidhmiú acu maidir le daoine neamhchónaitheacha. Mar gheall ar na rialacha maidir le srianta rochtana d'fheithiclí a bheith curtha isteach, b'iomchuí an bunús dlí a leathnú le hAirteagal 91(1), pointe (d), agus é á chur san áireamh nach foláir, de réir Airteagal 11 CFAE, ceanglais chosaint an chomhshaoil a lánpháirtiú i sainiú agus i gcur chun feidhme bheartais an Aontais.
- (5) Déantar cionta trácht a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a aicmiú mar chionta riaracháin nó cionta coiriúla faoi dhlí náisiúnta na mBallstát, rud a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le himeachtaí arna dtionscnamh ag údaráis riaracháin nó bhreithiúnacha, os comhair cúirteanna a bhfuil dlínse acu in ábhair riaracháin nó choiriúla, ag brath ar na nósanna imeachta náisiúnta is infheidhme. Mar sin féin, déanann na Ballstáit na cionta sin a shaothrú le linn nósanna imeachta comhchoiteanna i bhformhór na gcásanna, agus, dá bhrí sin, i gcás ina n-éilítear an tiománaí a shainaithint go beacht le reachtaíocht náisiúnta Bhallstát an chionta mar réamhchoinníoll chun an smachtbhanna ábhartha roghnaithe a fhorchur, maidir leis na ceanglais chun Treoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶ a úsáid a leagtar amach in Airteagal 6 den Treoir sin, i bhformhór na gcásanna, go háirithe i gcás ina bhfuil na cionta cáilithe mar chionta riaracháin, ní chomhlíontar iad agus, dá bhrí sin, ní féidir an Treoir sin a úsáid. Sa chomhthéacs sin, ba cheart nós imeachta praiticiúil a bheith ar fáil d'údaráis Bhallstát an chionta chun cúnamh frithpháirteach a iarraidh ó údaráis ábhartha Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe trí bhearta dea-shainithe, nach ndéanann difear tromchúiseach do chearta na ndaoine lena mbaineann, chun a bheith in ann ciontóirí a shainaithint a mhéid a éilítear lena reachtaíocht náisiúnta. Mar sin féin, ba cheart an méid sin a bheith gan dochar do chásanna ina meastar, i gcásanna aonair, go bhfuil na coinníollacha maidir le cur i bhfeidhm Threoir 2014/41/AE á gcomhlíonadh, agus sa chás

⁶ Treoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir leis an Ordú Imscrúdaithe Eorpach in ábhair choiriúla (IO L 130, 1.5.2014, lch. 1).

sin ba cheart do na Ballstáit sin atá faoi cheangal ag Treoir 2014/41/AE na nósanna imeachta atá inti a chur i bhfeidhm.

Ba cheart a mheabhrú go ndéantar comhar breithiúnach in ábhair choiriúla, atá bunaithe ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh ar bhreithiúnais agus ar chinntí breithiúnacha, a rialáil le creat dlíthiúil sonrach de chuid an Aontais. Dá bhrí sin, is gá nach mbainfidh cur i bhfeidhm na Treorach seo an bonn de chearta agus d'oibleagáidí na mBallstát a eascraíonn as reachtaíocht infheidhme eile de chuid an Aontais in ábhair choiriúla, agus go háirithe na cearta agus na hoibleagáidí sin a leagtar síos i gCinneadh Réime 2005/214/CGB ón gComhairle⁷, i dTreoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸ maidir leis na nósanna imeachta le haghaidh malartuithe fianaise, agus na nósanna imeachta maidir le doiciméid a sheirbheáil a leagtar síos in Airteagal 5 den Choinbhinsiún arna bhunú ag an gComhairle i gcomhréir le hAirteagal 34 den Chonradh ar an Aontas Eorpach, maidir le Cúnamh Frithpháirteach in Ábhair Choiriúla idir Ballstáit an Aontais Eorpaigh⁹. Ina theannta sin, na himeachtaí coiriúla lena n-éilítear ráthaíochtaí sonracha do na daoine lena mbaineann, na coimircí nós imeachta do na daoine faoi dhrochamhras agus do na daoine cúisithe, atá cumhdaithe i dTreoracha 2010/64/AE¹⁰, 2012/13/AE¹¹, 2013/48/AE¹², (AE) 2016/343¹³, (AE) 2016/800¹⁴ agus (AE) 2016/1919 ó

- ⁷ Cinneadh Réime 2005/214/CGB ón gComhairle an 24 Feabhra 2005 maidir le prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh a chur i bhfeidhm ar phionóis airgeadais (IO L 76, 22.3.2005, lch. 16).
- ⁸ Treoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir leis an Ordú Imscrúdaithe Eorpach in ábhair choiriúla (IO L 130, 1.5.2014, lch. 1).
- ⁹ IO C 197, 12.7.2000, lch. 3.
- ¹⁰ Treoir 2010/64/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Deireadh Fómhair 2010 maidir leis an gceart chun ateangaireachta agus chun aistriúcháin in imeachtaí coiriúla (IO L 280, 26.10.2010, lch. 1).
- ¹¹ Treoir 2012/13/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Bealtaine 2012 maidir leis an gceart i gcomhair faisnéise in imeachtaí coiriúla (IO L 142, 1.6.2012, lch. 1).
- ¹² Treoir 2013/48/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Deireadh Fómhair 2013 maidir leis an gceart rochtana ar dhlíodóir in imeachtaí coiriúla agus in imeachtaí maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach, agus leis an gceart chun tríú páirtí a chur ar an eolas maidir le cailleadh saoirse agus chun cumarsáid a dhéanamh le tríú daoine agus le húdaráis chonsalachta nuair a chailltear an tsaoirse (IO L 294, 6.11.2013, lch. 1).
- ¹³ Treoir (AE) 2016/343 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le neartú ar ghnéithe áirithe de thiomhde na neamhchiontachta agus den cheart chun bheith i láthair le linn na trialach in imeachtaí coiriúla (IO L 65, 11.3.2016, lch. 1).
- ¹⁴ Treoir (AE) 2016/800 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir leis na coimircí nós imeachta do leanaí atá faoi drochamhras nó do dhaoine cúisithe in imeachtaí coiriúla (IO L 132, 21.5.2016, lch. 1).

Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁵, níor cheart tionchar a bheith ag cur chun feidhme na Treorach seo orthu.

- (6) Ba cheart freagrachtaí agus inniúlachtaí na bpointí teagmhála náisiúnta a shainiú chun a áirithiú go gcomhoibreoidh siad go rianúil leis na húdaráis eile ar fad a bhfuil baint acu le himscrúdú na gcionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre agus a thagann faoi raon feidhme na Treorach seo. Ba cheart pointí teagmhála náisiúnta a bheith ar fáil i gcónaí do na húdaráis inniúla sin agus a n-iarrataí a fhreagairt laistigh de thréimhse réasúnach ama. Ba cheart an cás a bheith amhlaidh gan beann ar chineál an chiona nó ar stádas dlíthiúil an údaráis inniúil, agus go háirithe beag beann ar inniúlacht náisiúnta nó fonáisiúnta nó áitiúil a bheith ag an údarás.
- (7) Is léir go bhfuil bunghnéithe an chórais malartaithe trasteorann faisnéise a bunaíodh le Treoir (AE) 2015/413 éifeachtach. Mar sin féin, tá gá le tuilleadh feabhsuithe agus coigeartuithe chun saincheisteanna a eascraíonn as easpa sonraí, sonraí earráideacha nó sonraí míchruinne a leigheas. Dá bhrí sin, ba cheart oibleagáidí breise a fhorchur ar na Ballstáit maidir leis an ngá atá le sonraí áirithe sna bunachair sonraí ábhartha a choinneáil ar fáil agus cothrom le dáta chun éifeachtacht an mhalartaithe faisnéise a mhéadú.
- (8) Ba cheart cead a bheith ag pointe teagmhála náisiúnta Bhallstát an chiona cuardaigh uathoibrithe a dhéanamh i gcláir feithiclí chun sonraí a aisghabháil maidir le húsáideoirí deiridh feithiclí i gcás ina bhfuil an fhaisnéis sin ar fáil cheana féin. Ina theannta sin, ba cheart tréimhse coinneála sonraí a bhunú a mhéid a bhaineann le céannacht úinéirí, shealbhóirí agus úsáideoirí deiridh na bhfeithiclí a bhí ann roimhe sin chun an fhaisnéis iomchuí atá de dhíth orthu don imscrúdú a sholáthar do na húdaráis.

¹⁵ Treoir (AE) 2016/1919 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le cúnamh dlí do dhaoine atá faoi dhrochamhras agus do dhaoine cúisithe in imeachtaí coiriúla agus do dhaoine iarrtha in imeachtaí maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach, (IO L 297, 4.11.2016, lch. 1).

- (9) Maidir leis an iarraidh chun sonraí clárúcháin feithicle agus malartú na n-eilimintí sonraí a nochtadh i gcásanna trasteorann, ba cheart í a dhéanamh trí chóras leictreonach aonair. Dá bhrí sin, ag tógáil freisin ar an gcreat teicniúil atá ann cheana, níor cheart cuardach uathoibrithe a dhéanamh ar shonraí clárúcháin feithiclí faoi Threoir (AE) 2015/413 ach amháin trí fheidhmchlár bogearraí an Chórais Eorpaigh Faisnéise maidir le Feithiclí agus Ceadúnais Tiomána (Eucaris), atá ar ardchaighdeán slándála, agus trí leaganacha leasaithe de na bogearraí sin, a úsáid. Leis an bhfeidhmchlár bogearraí sin, ba cheart a bheith in ann sonraí sonracha clárúcháin feithicle a mhalartú go gasta, go costéifeachtach, go slán agus go hiontaofa idir na Ballstáit, agus, dá bhrí sin, mhéadófaí éifeachtúlacht an imscrúdaithe. Níor cheart do na Ballstáit faisnéis a mhalartú [...] ar bhealaí eile, nach mbeadh chomh cost-éifeachtúil agus nach bhféadfaí cosaint na sonraí arna dtarchur a áirithiú leo. Ba cheart do na Ballstáit Eucaris a úsáid go sonrach chun cuardaigh uathoibrithe a dhéanamh ar shonraí clárúcháin feithiclí agus cúnamh frithpháirteach chun an duine lena mbaineann a shainaithint, cúnamh frithpháirteach chun an fógra maidir le cion tráchta agus doiciméid leantacha a sheirbheáil.
- (10) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir leis na forálacha i ndáil leis na cuardaigh atá le déanamh ag na Ballstáit a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Mar sin féin, ba cheart bearta idirthréimhseacha maidir le malartú uathoibríoch sonraí clárúcháin feithicle bunaithe ar an gcóras leictreonach atá ann cheana a bheith i bhfeidhm chun malartuithe sonraí gan uaim a ráthú go dtí go dtiocfaidh na rialacha sin i bhfeidhm.
- (11) I gcásanna nach féidir an duine lena mbaineann a shainaithint leis an gcinnteacht a cheanglaítear le reachtaíocht Bhallstát an chiona bunaithe ar an bhfaisnéis a fuarthas ó chlár na bhfeithiclí, ba cheart do na Ballstáit comhoibriú le chéile chun céannacht an duine lena mbaineann a fhionnadh. Chuige sin, ba cheart nós imeachta um chúnamh frithpháirteach a thabhairt isteach a mbeadh sé mar aidhm leis an duine lena mbaineann a shainaithint, trí iarraidh ar dhearbhuí, ar bhonn faisnéis atá i seilbh údarás inniúil Bhallstát an chiona cheana féin, nó trí iarraidh ar údaráis inniúla ábhartha Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe fiosrúchán spriocdhírithe a dhéanamh.

- (12) Ba cheart d'údaráis inniúla na mBallstát úsáid a bhaint as foirm chaighdeánach leictreonach don iarraidh agus don fhreagairt chun an fhaisnéis bhreise arna hiarraidh ag údarás inniúil Bhallstát an chiona, faisnéis is gá chun an duine lena mbaineann a shainaithint, agus chun an fhaisnéis arna hiarraidh a chur ar fáil laistigh de thréimhse réasúnach ama. Mura féidir an fhaisnéis a bhailiú nó a chur ar fáil, ba cheart údarás inniúil Bhallstát an chiona a chur ar an eolas gan moill mhíchuí. Ba cheart do na Ballstáit úsáid a bhaint as a bpointí teagmhála náisiúnta chun go bhféadfar an iarraidh amach ar chúnamh frithpháirteach agus an freagra isteach uirthi araon a aistriú go slán agus go héifeachtúil.
- (13) Na forais ar a bhféadfaidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe soláthar cúnaimh fhrithpháirtigh a dhiúltú chun an duine lena mbaineann a shainaithint, ba cheart na forais sin a shainaithint go sonrach. Ba cheart, go háirithe, coimircí a thabhairt isteach ionas nach nochtfar céannacht daoine faoi chosaint, mar shampla finnéithe faoi chosaint, trí na nósanna imeachta sin.
- (14) Ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit nósanna imeachta náisiúnta a úsáid chun an duine lena mbaineann a shainaithint mar a dhéanfaidís iad a chur i bhfeidhm i gcás cion a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a bheith déanta ag duine cónaitheach. Ba cheart deimhneacht dhlíthiúil a threisiú maidir le hinfheidhmeacht beart sonrach arna nglacadh faoi na nósanna imeachta sin, eadhon maidir le doiciméid lena gceanglaítear daingniú nó diúltú maidir le déanamh an chiona nó lena bhforchuirtear oibleagáidí ar dhaoine lena mbaineann comhoibriú chun an duine lena mbaineann a shainaithint. Ós rud é gur cheart na héifeachtaí dlíthiúla céanna a bheith ag na bearta sin ar na daoine lena mbaineann agus atá acu i gcásanna intíre, ba cheart na caighdeáin chéanna maidir le cearta bunúsacha agus nós imeachta a bheith ag na daoine sin freisin.
- (15) I gcás ina bhforáiltear go sainráite i reachtaíocht an Aontais nó i ndlí náisiúnta na mBallstát rochtain ar fhaisnéis ó bhunachair sonraí náisiúnta eile nó ó bhunachair sonraí eile de chuid an Aontais nó faisnéis uathu a mhalartú chun críocha Threoir (AE) 2015/413, ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit faisnéis a mhalartú trí pháirt a thabhairt do na bunachair sonraí sin, agus cearta bunúsacha tiománaithe neamhchónaitheacha á n-urramú ag an am céanna.

- (16) D'fhéadfadh sé nach mbeadh an duine lena mbaineann eolach ar chóras dlí Bhallstát an chiona ná nach labhródh siad a theanga oifigiúil ná a theangacha oifigiúla, agus dá bhrí sin, ba cheart cosaint níos fearr a thabhairt dá gcearta nós imeachta agus bunúsacha. Chun an cuspóir sin a bhaint amach, ba cheart íoscheanglais éigeantacha maidir le hábhar an fhógra faoin cion tráchta a bhunú agus níor cheart an tsamhail atá ann faoi láthair le haghaidh litir faisnéise nach bhfuil ach faisnéis bhunúsach inti, mar a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir (AE) 2015/413, a úsáid a thuilleadh.
- (17) Ar a laghad, ba cheart a áireamh san fhógra maidir le cion tráchta faisnéis mhionsonraithe maidir le haicmiú dlíthiúil agus iarmhairtí dlíthiúla an chiona, go háirithe ós rud é go bhféadfadh na smachtbhannaí i leith na gcionta a chumhdaítear faoi raon feidhme Threoir (AE) 2015/413 a bheith de chineál neamhairgid, mar shampla srianta a chuirtear ar cheart tiomána an chiontóra. Ba cheart tacú leis an gceart achomhairc freisin trí fhaisnéis mhionsonraithe a chur ar fáil maidir le cá háit agus conas cearta cosanta a fheidhmiú nó achomharc a thaisceadh i mBallstát an chiona. Ba cheart tuairisc ar nósanna imeachta *in absentia* a sholáthar freisin nuair is infheidhme, ós rud é go bhféadfadh sé nach mbeadh sé beartaithe ag an duine lena mbaineann filleadh ar Bhallstát an chiona chun páirt a ghlacadh sna himeachtaí. Ba cheart roghanna íocaíochta agus bealaí chun méid na smachtbhannaí a mhaolú a bheith intuigthe go héasca freisin chun comhar deonach a dhreasú. Ar deireadh, ós rud é gur cheart gurb é an fógra maidir le cion tráchta an chéad doiciméad a fhaigheann an duine lena mbaineann, ba cheart an fhaisnéis a bheith ann faoi Airteagal 13 de Threoir (AE) 2016/680 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶, ar cheart a áireamh inti, de bhun Airteagal 13(2)(d), faisnéis as a dtagann na sonraí pearsanta, agus Airteagail 13 agus 14 de Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁷. Ba cheart an fhaisnéis sin a sholáthar san fhógra maidir le cion tráchta go díreach nó trí thagairt a dhéanamh don áit ina gcuirtear ar fáil í.

¹⁶ Treoir (AE) 2016/680 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 i ndáil le cosaint daoine nádúrtha maidir le próiseáil sonraí pearsanta ag údarais inniúla chun cionta coiriúla a chosc, a imscrúdú, a bhrath nó a ionchúiseamh nó chun pionóis choiriúla a fhorghníomhú, agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Cinneadh Réime 2008/977/CGB ón gComhairle, (IO L 119, 4.5.2016, lch. 89).

¹⁷ Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Treoir 95/46/CE (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí) (IO L 119, 4.5.2016, lch. 1).

- (18) I gcás ina ndéantar daoine neamhchónaitheacha a sheiceáil ar an láthair i rialú bóthair, agus ina dtionscnaítear imeachtaí leantacha mar thoradh air sin i ndáil le cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht bóthair, ba cheart an fógra maidir le cion tráchta a sheoladh chuig an tiománaí neamhchónaitheach. I gcás seiceálacha ar an láthair i ndáil le cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a dhéanamh agus i gcás ina ndearna an t-údarás inniúil an smachtbhanna a bhaineann leis an gcion a rinneadh a fhorfheidhmiú ar an láthair tríd an bhfíneáil a íoc ar an láthair, níor cheart ach eilimintí riachtanacha áirithe a sholáthar don tiománaí ar an láthair.
- (19) Chun a áirithiú gurb é an duine lena mbaineann an duine a fhaigheann an fógra maidir le cion tráchta agus aon doiciméid leantacha, agus chun rannpháirtíocht earráideach tríú páirtithe nach mbaineann leis a sheachaint, ba cheart rialacha maidir le seirbheáil doiciméad a leagan síos.
- (20) I gcás nach féidir doiciméid a sheachadadh tríd an bpost, trí sheachadadh cláraithe nó trí mhodhanna leictreonacha ar comhionann a luach, ba cheart cead a bheith ag údarás inniúil Bhallstát an chiona brath ar údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe na doiciméid agus na cumarsáidí a sheirbheáil ar an duine lena mbaineann faoina reachtaíocht náisiúnta féin lena rialaítear seirbheáil doiciméad. Ba cheart do na Ballstáit úsáid a bhaint as a bpointí teagmhála náisiúnta chun go bhféadfar an iarraidh amach ar dhoiciméid nós imeachta a sheachadadh agus an freagra isteach uirthi araon a aistriú go slán agus go héifeachtúil.
- (21) Ba cheart an fógra ciona tráchta agus aon doiciméid riachtanacha leantacha a sheoladh i dteanga dhoiciméad clárúcháin na feithicle. Sna cásanna sin ina bhfuil fógra ciona tráchta agus teachtaireachtaí leantacha eile á seoladh amach i dteanga nach dtuigeann an faighteoir, ba cheart cead a bheith ag an duine lena mbaineann na doiciméid leantacha a iarraidh i dteanga oifigiúil eile de chuid an Aontais seachas teanga dhoiciméad clárúcháin na feithicle.
- (23) Ba cheart athbhreithniú dlíthiúil éifeachtach a chur ar fáil i gcás nach gcomhlíonann údaráis inniúla Bhallstát an chiona na caighdeáin teanga agus na rialacha maidir le seirbheáil doiciméad agus a ndlíthe náisiúnta ábhartha.
- (24a) Ós rud é nach bhfuil Cinneadh Réime 2005/214/CGB curtha in oiriúint d'ollphróiseáil cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a gcáilítear smachtbhannaí beaga airgid ina leith go minic mar smachtbhannaí riaracháin, agus chun cóir chomhionann do thiománaithe cónaitheacha agus neamhchónaitheacha a áirithiú, ba cheart forálacha sonracha a bhunú sa Treoir seo chun cúnamh frithpháirteach a chur ar fáil maidir le cinntí riaracháin i ndáil le fineálacha tráchta ar bhóithre a fhorfheidhmiú thar theorainneacha.

- (24b) Mura féidir le húdarás inniúil Bhallstát an chiona fineáil tráchta bóthair a tharchur faoi Chinneadh Réime 2005/214/CGB, ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit faoin Treoir seo fineálacha tráchta ar bhóithre a fhorfheidhmiú thar theorainneacha chun a áirithiú go gcaithfear go cothrom le tiománaithe cónaitheacha agus neamhchónaitheacha.
- (25) Ba cheart raon feidhme na faisnéise a thuairiscíonn na Ballstáit don Choimisiún a leathnú chun go n-áireofaí inti gnéithe a bhfuil dlúthbhaint acu leis an gcuspóir sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú, chun a chur ar a chumas don Choimisiún anailís níos fearr a dhéanamh ar staid cúrsaí sna Ballstáit agus tionscnaimh a mholadh ar bhonn fóna fíorasach. Chun an t-ualach riaracháin breise ar údaráis na mBallstát a fhritháireamh agus chun tuairisciú a ailíniú le féilire meastóireachta an Choimisiúin, ba cheart síneadh a chur leis an tréimhse tuairiscithe. Ba cheart idirthréimhse a dheonú ionas go bhféadfaidh deireadh a bheith leis an tréimhse tuairiscithe leanúnach 2 bhliain gan uaim.
- (26) Ós rud é gur sonraí pearsanta iad sonraí a bhaineann le ciontóir a shainaithint de réir bhrí Rialachán (AE) 2016/679 agus Threoir (AE) 2016/680, agus gur leasaíodh creat dlíthiúil an Aontais maidir le sonraí pearsanta a láimhseáil go suntasach ó glacadh Treoir (AE) 2015/413, ba cheart na forálacha maidir le próiseáil sonraí pearsanta a ailíniú leis an gcreat dlíthiúil nua.
- (27) De bhun Airteagal 62(6) de Threoir (AE) 2016/680, tá an Coimisiún le hathbhreithniú a dhéanamh ar ghníomhartha eile de dhlí an Aontais lena rialaítear próiseáil sonraí pearsanta ag údaráis inniúla chun na gcríoch a leagtar amach in Airteagal 1(1) den Treoir sin, chun measúnú a dhéanamh ar an ngá leis na gníomhartha sin a ailíniú leis an Treoir sin agus chun na tograí is gá a dhéanamh, i gcás inarb iomchuí, chun na gníomhartha sin a leasú chun cur chuige comhsheasmhach a áirithiú maidir le sonraí pearsanta a chosaint laistigh de raon feidhme na Treorach sin. De thoradh an athbhreithnithe sin¹⁸, rinneadh Treoir (AE) 2015/413 a shainaithint mar cheann de na gníomhartha eile sin atá le leasú. Dá bhrí sin, ba cheart a shoiléiriú gur cheart próiseáil sonraí pearsanta a bheith i gcomhréir freisin le Treoir (AE) 2016/680, i gcás ina dtagann an phróiseáil laistigh dá raon feidhme ábhartha agus pearsanta.

¹⁸ COM(2020)262 final

- (28) Aon phróiseáil a dhéantar ar shonraí pearsanta faoi Threoir (AE) 2015/413, ba cheart di Rialachán (AE) 2016/679, Treoir (AE) 2016/680 agus Rialachán (AE) 2018/1725¹⁹ a chomhlíonadh laistigh dá raon feidhme faoi seach.
- (29) Leagtar síos i dTreoir (AE) 2015/413, i gcomhréir le hAirteagal 6(1)(e) agus, i gcás inarb infheidhme, Airteagal 10 de Rialachán (AE) 2016/679 agus Airteagal 8 de Threoir 2016/680, an bunús dlí le haghaidh na ngníomhaíochtaí próiseála is gá chun céannacht an duine lena mbaineann a shuíomh agus chun an fógra maidir le cion tráchta agus na doiciméid leantacha a sheachadadh do na daoine lena mbaineann. I gcomhréir leis na rialacha céanna, leagtar síos leis an Treoir seo an bunús dlí d'oibleagáid na mBallstát sonraí pearsanta a phróiseáil chun cúnamh frithpháirteach a thabhairt dá chéile chun na daoine lena mbaineann a shainaithint i leith na gcionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear sa Treoir seo.
- (30) I roinnt Ballstát, is i líonra freastalaithe ('néal') a stóráiltear sonraí pearsanta daoine neamhchónaitheacha. Gan dochar do na rialacha maidir le sárú ar shonraí pearsanta a leagtar síos i Rialachán (AE) 2016/679 agus i dTreoir (AE) 2016/680, agus maidir le sárú ar shonraí pearsanta agus teagmhais slándála a leagtar síos i dTreoir (AE) 2022/2555 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁰, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirfidh siad a chéile ar an eolas faoi theagmhais chibearshlándála a bhaineann leis na sonraí sin, i gcás inarb ábhartha sin chun críocha na Treorach seo, go háirithe más sonraí iad arna bpróiseáil i dtaobh nó maidir le duine lena mbaineann i dtaca le cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre.

¹⁹ Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2018 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le próiseáil sonraí pearsanta ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus Cinneadh Uimh. 1247/2002/CE (IO L 295, 21.11.2018, lch. 39).

²⁰ Treoir (AE) 2022/2555 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Nollaig 2022 maidir le bearta le haghaidh ardleibhéal comhchoiteann cibearshlándála ar fud an Aontais, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 910/2014 agus Treoir (AE) 2018/1972 agus lena n-aisghairtear Treoir (AE) 2016/1148 (Treoir NIS 2), (IO L 333, 27.12.2022, lch. 80).

- (31) Ba cheart tairseach ar líne ('Tairseach CBE') a bhunú chun faisnéis chuimsitheach maidir le rialacha tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre atá i bhfeidhm sna Ballstáit a sholáthar d'úsáideoirí bóithre san Aontas. Ba cheart a chumhdach leis an bhfaisnéis sin na rialacha is infheidhme, na roghanna achomhairc don duine lena mbaineann, na fineálacha tráchta a chuirtear i bhfeidhm maidir leis an duine lena mbaineann agus cion tráchta á dhéanamh ag an duine sin agus, i gcás inarb infheidhme, na hiarmhairtí nach iarmhairtí airgeadais iad a cuireadh i bhfeidhm agus na scéimeanna agus na modhanna atá ar fáil chun na fineálacha tráchta a íoc. Tagraíonn iarmhairtí nach iarmhairtí airgeadais iad do chórais pointí pionóis nó do dhícháiliúchán tiomána, is é sin ceadúnas tiomána an duine lena mbaineann a tharraingt siar go sealadach nó go buan, a d'fhéadfadh a bheith mar thoradh ar chion tráchta ar leith. Ba cheart don Choimisiún a bheith ina rialaitheoir ar Thairseach CBE, i gcomhréir le Rialachán 2018/1725.
- (32) Ba cheart don Choimisiún tacaíocht airgeadais chomhréireach a chur ar fáil do thionscnaimh lena bhfeabhsaítear an comhar trasteorann i bhforfheidhmiú rialacha tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre san Aontas.
- (33) Chun dul chun cinn teicniúil ábhartha nó athruithe ar ghníomhartha dlí ábhartha an Aontais a chur san áireamh, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún chun an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Treoir seo a thabhairt cothrom le dáta trína leasú. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfaí na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr²¹. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

²¹ IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.

- (34) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le Treoir (AE) 2015/413 a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún chun na nósanna imeachta agus na sonraíochtaí teicniúla a shonrú, lena n-áirítear bearta cibearshlándála, le haghaidh cuardaigh uathoibrithe atá le déanamh i ndáil le himscrúdú na gcionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre, ábhar na foirme leictreonáí caighdeánaí don iarraidh agus modh tarchuir na faisnéise a bhaineann leis an iarraidh ar chúnamh frithpháirteach chun an duine lena mbaineann a shainaithint, ábhar na bhfoirmeacha leictreonacha chun cúnamh frithpháirteach a iarraidh chun an fógra maidir le cion tráchta agus na doiciméid leantacha a sheirbheáil agus chun an tairseach CBE a úsáid agus a chothabháil. Ba cheart na réitigh theicniúla a ailíniú leis an gCreat Eorpach Idir-inoibritheachta agus leis na réitigh ábhartha don Eoraip Idir-inoibritheach dá dtagraítear sa Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leagtar síos bearta le haghaidh ardleibhéal idir-inoibritheachta san earnáil phoiblí ar fud an Aontais (an Gníomh um Eoraip Idir-inoibritheach)²². Ba cheart na cumhachtaí cur chun feidhme a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²³.
- (35) Dá bhrí sin, ba cheart Treoir (AE) 2015/413 a leasú dá réir.
- (36) Cuspóirí na Treorach seo, mar atá ardleibhéal cosanta a áirithiú do gach úsáideoir bóithre san Aontas agus cóir chomhionann do thiománaithe trí nósanna imeachta um chúnamh frithpháirteach idir na Ballstáit a chuíchóiriú in imscrúdú trasteorann ar chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre agus trí chosaint ceart bunúsach daoine neamhchónaitheacha a neartú i gcás ina ndéantar na cionta le feithicil atá cláraithe i mBallstát eile seachas an Ballstát inar tharla an cion, ós rud é nach féidir leis na Ballstáit na cuspóirí sin a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr fhairsinge agus éifeachtaí na Treorach seo, is fearr is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Treoir seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.

²² COM(2022)720 final

²³ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

- (37) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí, i gcomhréir le hAirteagal 42(1) de Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁴, agus thug sé tuairim uaidh an [LL/MM/BBBB].

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear Treoir (AE) 2015/413 mar a leanas:

- (0) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 1:

‘Is é is aidhm don Treoir seo ardleibhéal cosanta a áirithiú do gach úsáideoir bóithre san Aontas trí mhalartú trasteorann faisnéise faoi chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a éascú agus trí fhorfheidhmiú smachtbhannaí a éascú, i gcás ina ndéantar na cionta sin le feithicil atá cláraithe i mBallstát seachas an Ballstát ina ndearnadh an cion.’

- (1) Leasaítear Airteagal 2 mar a leanas:

- (a) cuirtear na pointí seo a leanas leis an gcéad fhomhír:

- ‘(i) gan spás leordhóthanach a fhágáil taobh thiar den fheithicil atá romhat;
- (j) scoitheadh contúirteach;
- (k) páirceáil chontúirteach;
- (l) líne amháin gan bhriseadh inti nó níos mó a thrasnú;

²⁴ Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2018 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le próiseáil sonraí pearsanta ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus Cinneadh Uimh. 1247/2002/CE (IO L 295, 21.11.2018, lch. 39).

- (m) tiomáint ar threo contráilte;
 - (n) gan urraim a thabhairt do na rialacha maidir le conairí éigeandála a chruthú agus a úsáid nó gan slí a ghéilleadh d'fheithiclí seirbhíse éigeandála;
 - (o) feithicil ró-ualaithe a úsáid;
 - (p) gan na rialacha maidir le srianta rochtana d'fheithiclí a urramú;
 - (q) buille is teitheadh;
 - (r) gan na rialacha ag crosaire comhréidh iarnróid a urramú';
- (b) cuirtear an mhír seo a leanas isteach:

‘Ní dhéanfaidh an Treoir seo difear do na cearta agus na hoibleagáidí a eascraíonn as na forálacha seo a leanas de ghníomhartha dlí an Aontais:

- (a) Cinneadh Réime 2005/214/CGB ón gComhairle²⁵;
- (b) Treoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁶;
- (c) na nósanna imeachta maidir le seirbhéail doiciméad a leagtar síos in Airteagal 5 den Choinbhinsiún arna bhunú ag an gComhairle i gcomhréir le hAirteagal 34 den Chonradh ar an Aontas Eorpach, um Chúnaimh Frithpháirteach in Ábhair Choiriúla idir Ballstáit an Aontais Eorpaigh²⁷;

²⁵ Cinneadh Réime 2005/214/CGB ón gComhairle an 24 Feabhra 2005 maidir le prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh a chur i bhfeidhm ar phionóis airgeadais (IO L 76, 22.3.2005, lch. 16).

²⁶ Treoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir leis an Ordú Imscrúdaithe Eorpach in ábhair choiriúla (IO L 130, 1.5.2014, lch. 1).

²⁷ IO C 197, 12.7.2000, lch. 3.

- (d) na forálacha maidir le cearta daoine atá faoi dhrochamhras agus daoine cúisithe a leagtar síos i dTreoracha 2010/64/AE²⁸, 2012/13/AE²⁹, 2013/48/AE³⁰, (AE) 2016/343³¹, (AE) 2016/800³² agus (AE) 2016/1919 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³³.

(2) Leasaítear Airteagal 3 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas isteach in ionad phointí (a), (j) agus (l):

‘(a) ciallaíonn ‘feithicil’ aon fheithicil atá faoi réir clárúcháin de réir dhlí Bhallstát an chláraithe nó Bhallstát an chiona, aon chónasc feithiclí nó a leantóir, a úsáidtear de ghnáth chun daoine nó earraí a iompar de bhóthar;

(j) ciallaíonn ‘úsáid lána toirmisce’ cuid de chuid de bhóthar buan nó sealadach atá ann cheana a úsáid go neamhdhleathach, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;

²⁸ Treoir 2010/64/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Deireadh Fómhair 2010 maidir leis an gceart chun ateangaireachta agus chun aistriúcháin in imeachtaí coiriúla (IO L 280, 26.10.2010, lch. 1).

²⁹ Treoir 2012/13/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Bealtaine 2012 maidir leis an gceart i gcomhair faisnéise in imeachtaí coiriúla (IO L 142, 1.6.2012, lch. 1).

³⁰ Treoir 2013/48/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Deireadh Fómhair 2013 maidir leis an gceart rochtana ar dhlíodóir in imeachtaí coiriúla agus in imeachtaí maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach, agus leis an gceart chun tríú páirtí a chur ar an eolas maidir le cailleadh saoirse agus chun cumarsáid a dhéanamh le tríú daoine agus le húdarais chonsalachta nuair a chailltear an tsaoirse (IO L 294, 6.11.2013, lch. 1).

³¹ Treoir (AE) 2016/343 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le neartú ar ghnéithe áirithe de thoimhde na neamhchiontachta agus den cheart chun bheith i láthair le linn na trialach in imeachtaí coiriúla (IO L 65, 11.3.2016, lch. 1).

³² Treoir (AE) 2016/800 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir leis na coimircí nós imeachta do leanaí atá faoi drochamhras nó do dhaoine cúisithe in imeachtaí coiriúla (IO L 132, 21.5.2016, lch. 1).

³³ Treoir (AE) 2016/1919 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le cúnaimh dlí do dhaoine atá faoi dhrochamhras agus do dhaoine cúisithe in imeachtaí coiriúla agus do dhaoine iarrtha in imeachtaí maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach (IO L 297, 4.11.2016, lch. 1).

- (l) ciallaíonn ‘pointe teagmhála náisiúnta’ na húdaráis arna n-ainmniú chun críochar mhalartú uathoibríoch na sonraí clárúcháin feithiclí isteach agus amach i gcomhréir le hAirteagal 4, na n-iarrataí isteach agus amach ar chúnamh frithpháirteach chun an duine lena mbaineann a shainaithint i gcomhréir le hAirteagal 4a, na n-iarrataí isteach agus amach ar chúnamh frithpháirteach chun an fógra maidir le cion tráchta nó na doiciméid leantacha a sheoladh chuig an duine lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 5a1 agus na n-iarrataí agus na bhfreagairtí isteach agus amach ar chúnamh frithpháirteach i bhforfheidhmiú cinntí riaracháin deiridh maidir le fineálacha tráchta bóthair arna bhforchur i leith cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre i gcomhréir le hAirteagal 8b.’;
- (c) cuirtear isteach pointí (o) go (zd) mar a leanas:
- ‘(o) ciallaíonn ‘gan spás leordhóthanach a fhágáil ón bhfeithicil atá romhat’ gan an t-achar is sábháilte a choinneáil ón bhfeithicil atá os comhair na feithicle atá á tiomáint, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;
- (p) ciallaíonn ‘scoitheadh contúirteach’ feithicil eile nó úsáideoir bóithre eile a scoitheadh ar bhealach a sháraíonn na rialacha is infheidhme maidir le scoitheadh, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;
- (q) ciallaíonn ‘páirceáil chontúirteach’ feithicil a pháirceáil nó a stopadh ar bhealach a sháraíonn na rialacha is infheidhme maidir le páirceáil nó stopadh ar bhealach contúirteach, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona. Ní mheasfar gur páirceáil chontúirteach é gan táillí páirceála a íoc;
- (r) ciallaíonn ‘líne amháin nach bhfuil briseadh inti nó níos mó a thrasnú’ athrú lánaí leis an bhfeithicil trí líne amháin ar a laghad nach bhfuil briseadh inti a thrasnú go neamhdhleathach, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;
- (s) ciallaíonn ‘tiomáint ar threo contráilte’ feithicil a thiomáint i gcoinne treo tráchta ainmnithe, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;

- (t) ciallaíonn ‘gan urraim a thabhairt do na rialacha maidir le conairí éigeandála a chruthú agus a úsáid nó gan slí a ghéilleadh d’fheithiclí seirbhíse éigeandála’ neamhchomhlíonadh na rialacha lena gcuirtear ar chumas feithiclí seirbhíse éigeandála, ar nós feithiclí póilíneachta, feithiclí tarrthála nó trucaillí dóiteáin, dul tríd agus teacht go dtí an láthair éigeandála, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;
- (u) ciallaíonn ‘feithicil ró-ualaithe a úsáid’ feithicil a úsáid nach gcomhlíonann na ceanglais a leagtar síos dá meáchain údaráithe uasta nó do mheáchain údaráithe uasta a hacastóirí, mar a leagtar síos sna dlíthe, sna rialacháin nó sna forálacha riaracháin náisiúnta lena dtrasuitear Treoir 96/53/CE ón gComhairle³⁴, nó i ndlí Bhallstát an chiona i gcás feithiclí nó oibríochtaí nach bhfuil aon cheanglas mar sin leagtha síos sa Treoir sin ina leith;
- (v) ciallaíonn ‘fógra maidir le cion tráchta’ an chéad chumarsáid a eisíonn údarás inniúil Bhallstát an chiona maidir le gcion chuig an duine lena mbaineann agus ina bhfuil an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 5(2), ar a laghad;
- (w) ciallaíonn ‘doiciméid leantacha’ aon chinneadh nó aon doiciméad eile a eisíonn údarás inniúil Bhallstát an chiona tar éis an fhógra maidir le cion tráchta agus a bhaineann leis an bhfógra sin nó leis an gcion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre atá i gceist, go dtí céim an achomhairc os comhair cúirt inniúil;
- (x) ciallaíonn ‘an duine lena mbaineann’ an duine a shainaithnítear atá faoi dhliteanas pearsanta i leith cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) i gcomhréir le dlí náisiúnta Bhallstát an chiona, nó úinéir, sealbhóir, úsáideoir deiridh nó tiománaí na feithicle lena ndearnadh cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1), gan beann ar shainaithint an duine sin mar dhuine atá faoi dhliteanas pearsanta, i gcomhréir le dlí náisiúnta Bhallstát an chiona;[...]

³⁴ Treoir 96/53/CE ón gComhairle an 25 Iúil 1996 lena leagtar síos toisí údaráithe uasta don trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta agus meáchan údaráithe uasta don trácht idirnáisiúnta le haghaidh feithiclí bóthair áirithe i mbun cúrsaíocht laistigh den Chomhphobal (IO L 235, 17.9.1996, lch. 59).

- (y) ciallaíonn ‘úsáideoir deiridh’ aon duine nádúrtha nach úinéir ná sealbhóir na feithicle é lena ndearnadh cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1), ach a bhí ag úsáid na feithicle sin go dleathach, go háirithe faoi chonradh léasa nó cíosa fadtéarma nó mar chuid de fhlít feithiclí atá ar fáil d’fhostaithe;
- (z) ciallaíonn ‘Ballstát cónaithe’ aon Bhallstát ar féidir glacadh leis go feadh leibhéal réasúnta cinnteachta gurb é áit ghnáthchónaithe an duine lena mbaineann é;
- (za) ciallaíonn ‘gan na rialacha maidir le srianta rochtana d’fheithiclí a urramú’ gan na rialacha maidir le srianta rochtana d’fheithiclí a urramú nó úsáid a bhaint as an mbonneagar ar cuid de chríoch Ballstáit é, mar a theorannaíonn údarás inniúil an Bhallstáit sin é chun críche an tsábháilteacht ar bhóithre a áirithiú, trácht a bhainistiú nó truailliú a chosc. Ní chumhdófar iompar a thagann faoin sainmhíniú seo leis an Treoir, sna cásanna seo a leanas:
- (i) an fhaisnéis maidir le teorainneacha srianta, toirmeasc nó oibleagáidí ag a bhfuil bailíocht chríosach, le stádas rochtana reatha ná le coinníollacha i ndáil le cúrsaíocht i gcriosanna ina bhfuil srianta rochtana d’fheithiclí chomh maith le sonraí maidir le srianta buana rochtana d’fheithiclí a chruthú, ní dhearnadh an fhaisnéis sin a chruthú ná a chur ar fáil tríd an bpointe rochtana náisiúnta i gcomhréir le Rialachán Tarmligthe (AE) 2022/670 ón gCoimisiún³⁵;
- (ii) ní dhearnadh na rialacha a bhaineann le muirir agus táillí eile atá le híoc roimh dhul isteach i limistéar atá faoi réir srianta rochtana d’fheithiclí a urramú;
- (zb) ciallaíonn ‘buille is teitheadh’ staid ina dtiomáineann an ciontóir leis tar éis dó a bheith ina chúis le tionóisc nó imbhualadh tráchta chun iarmhairtí na tionóisce nó an imbhuaile tráchta a sheachaint, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona;

³⁵ Rialachán Tarmligthe (AE) 2022/670 ón gCoimisiún an 2 Feabhra 2022 lena bhforlíontar Treoir 2010/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le seirbhísí faisnéise tráchta fíor-ama uile-AE a sholáthar (IO L 122, 25.4.2022, lch. 1).

(zc) ciallaíonn ‘gan na rialacha ag crosaire comhréidh iarnróid a urramú’ gan stopadh nó gníomhú ar bhealach contúirteach ag trasnú comhréidh iarnróid, de réir mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chionta;

(zd) ciallaíonn ‘údarás inniúil’ an t-údarás atá freagrach as feithiclí nó tiománaithe a chlárú, as tús a chur leis na himeachtaí leantacha nó as na cionta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) a imscrúdú nó as smachtbhannaí ábhartha a fhorfheidhmiú, i gcomhréir le reachtaíocht náisiúnta na mBallstát;

(3) cuirtear an tAirteagal seo a leanas isteach:

‘Airteagal 3a

Pointí teagmhála náisiúnta

1. Ainmneoidh gach Ballstát aon phointe teagmhála náisiúnta amháin nó níos mó don mhéid seo a leanas:

- (a) malartú uathoibríoch sonraí clárúcháin feithiclí i gcomhréir le hAirteagal 4;
- (b) na hiarrataí agus na freagairtí isteach agus amach i dtaobh cúnamh frithpháirteach chun an duine lena mbaineann a shainaithint i gcomhréir le hAirteagal 4a;
- (c) na hiarrataí agus na freagairtí isteach agus amach i dtaobh cúnamh frithpháirteach chun an fógra maidir le cion tráchta nó na doiciméid leantacha a sheirbheáil ar an duine lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 5a1 agus
- (d) na hiarrataí agus na freagairtí isteach agus amach i dtaobh cúnamh frithpháirteach chun cinntí riaracháin deiridh maidir le fineálacha tráchta bóthair arna bhforchur i leith cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a fhorfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 8b.

Déanfar cumhachtaí na bpointí teagmhála náisiúnta a rialú leis an dlí infheidhme de chuid an Bhallstáit lena mbaineann.

2. Áiritheoidh na Ballstáit go gcomhoibreoidh a bpointí teagmhála náisiúnta faoi seach le chéile chun a áirithiú go ndéanfar an fhaisnéis uile is gá a chomhroinnt in am trátha.’;

- (4) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 4:

‘Airteagal 4

**Nósanna imeachta maidir le malartú sonraí clárúcháin feithiclí agus cúnamh
frithpháirteach idir na Ballstáit**

1. Chun imscrúdú a dhéanamh ar na [...] cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) agus a braitheadh ar chríoch Bhallstát an chiona, tabharfaidh Ballstát an chláraithe rochtain do phointí teagmhála náisiúnta Bhallstát an chiona ar na sonraí náisiúnta clárúcháin feithiclí seo a leanas, mar aon leis an gcumhacht cuardaigh uathoibrithe a dhéanamh orthu:

- (a) sonraí a bhaineann le feithiclí;
- (b) sonraí a bhaineann le sealbhóirí agus, i gcás ina bhfuil fáil ar na sonraí sin, le húinéirí agus le húsáideoirí deiridh na bhfeithiclí.

Is iad na heilimintí sonraí a leagtar amach san Iarscríbhinn na heilimintí sonraí dá dtagraítear sa chéad fhomhír, pointí (a) agus (b), a bhfuil gá leo chun cuardach a dhéanamh.

Agus cuardach á dhéanamh i bhfoirm iarraidh amach, úsáidfídh údarás inniúil Bhallstát an chiona uimhir chlárúcháin iomlán. Áiritheoidh údarás inniúil Bhallstát an chiona freisin go n-áireofar i ngach iarraidh amach ainm an údaráis inniúil a bhfuil an iarraidh á déanamh aige, ainm úsáideora an duine atá ag déileáil leis an iarraidh agus cás-uimhir na hiarrata.

1-a. Bainfidh Ballstát an chiona úsáid as na sonraí a fhaightear san imscrúdú ar na cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) chun a shuí cé atá faoi dhliteanas pearsanta i leith na gcionta tráchta sin a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona.

1a. Chun a shuí, i gcás na gcionta tráchta a liostaítear in Airteagal 2(1), i gcás inarb iomchuí, an ndearnadh cion tráchta ábhartha le feithicil, ní fhéadfaidh an t-údarás inniúil rochtain a iarraidh ar dtús, trína phointe teagmhála náisiúnta, ach ar shonraí teicniúla feithicle atá i Roinn 2, Cuid I den Iarscríbhinn. I gcás ina suitear go ndearnadh cion, féadfaidh an t-údarás inniúil rochtain a iarraidh ina dhiaidh sin, trína phointe teagmhála náisiúnta, ar na sonraí pearsanta a bhaineann leis an duine lena mbaineann atá i Roinn 2, Codanna II, III, IV agus V den Iarscríbhinn.

4. Áiritheoidh pointe teagmhála náisiúnta Bhallstát an chláraithe go seolfar teachtaireacht shonrach ar ais sna cásanna seo a leanas ar a laghad, chun a chur in iúl, gur fíor an méid seo a leanas, tráth an chiona:

- (d) tá taifead i gclárlann náisiúnta feithiclí gur goideadh an fheithicil;
- (e) tá taifead i gclárlann náisiúnta feithiclí gur goideadh pláta clárúcháin na feithicle;
- (f) níl aon fhaisnéis faoi fheithicil chláraithe sa chlár náisiúnta feithiclí;
- (g) braitear nach bhfuil an t-ionchur cuardaigh ceart, bunaithe ar roinnt ceanglais náisiúnta comhréire;
- (h) ní féidir an fhaisnéis a nochtadh i gcás ina nochtfaí leis an bhfaisnéis a iarradh céannacht an duine atá faoi chosaint i gcomhréir le dlí náisiúnta Bhallstát an chláraithe.

10. Áiritheoidh pointe teagmhála náisiúnta Bhallstát an chláraithe nach roinnfear aon eilimintí sonraí pearsanta eile seachas iad siúd a bhaineann leis an gcion a rinneadh.

11. Áiritheoidh Ballstát an chiona nach mbeidh rochtain ach ag a údaráis inniúla ar an malartú sonraí clárúcháin feithicle, trína phointí teagmhála náisiúnta.

12. Maidir leis an gcúnamh frithpháirteach i gcomhréir le hAirteagail 4a, 5a1 agus 8b, áiritheoidh údarás inniúil Bhallstát an chiona freisin go n-áireofar i ngach iarraidh ar chúnamh frithpháirteach ainm an údaráis inniúil a bhfuil an iarraidh á déanamh aige, ainm úsáideora an duine atá ag déileáil leis an iarraidh agus cás-uimhir na hiarrata.’;

(5) cuirtear na hAirteagail seo a leanas isteach:

‘Airteagal 4-a

Cláir Náisiúnta Feithiclí

1. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh na heilimintí sonraí a liostaítear i Roinn 2, Codanna I, II agus IV den Iarscríbhinn, nuair a bheidh siad ar fáil ina gcláir náisiúnta feithiclí, cothrom le dáta.

2. Coinneoidh na Ballstáit, chun críocha na Treorach seo, na heilimintí sonraí dá dtagraítear i Roinn 2, Cuid IV agus Roinn V den Iarscríbhinn, nuair a bheidh siad ar fáil, sa chlárann náisiúnta feithiclí ar feadh 12 mhí ar a laghad tar éis aon mhodhnú ar úinéir, sealbhóir nó úsáideoir deiridh na feithicle atá i gceist.

‘Airteagal 4-a1

Sonraíochtaí teicniúla maidir le malartú sonraí clárúcháin feithiclí agus cúnamh frithpháirteach

1. Úsáidfídh na Ballstáit feidhmchlár bogearraí saincheaptha agus ardslánaithe an Chórais Eorpaigh Faisnéise maidir le Feithiclí agus Ceadúnais Tiomána (Eucaris), agus úsáidfídh siad leaganacha leasaithe de na bogearraí sin chun faisnéis a mhalartú nó cúnamh frithpháirteach a phróiseáil, i gcomhréir le hAirteagal 3a(1).

Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar sonraí a phróiseáil i gcomhréir le mír 1 ar bhealach slán, costéifeachtúil, gasta agus iontaofa, agus go ndéanfar é trí mhodhanna idir-inoibritheacha laistigh de struchtúr díláraithe.

2. Déanfaidh an Coimisiún, bliain amháin ar a dhéanaí tar éis theacht i bhfeidhm na Treorach seo, gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na nósanna imeachta, an t-ábhar agus na sonraíochtaí bogearraí teicniúla a bhunú, lena n-áirítear bearta cibearshlándála le haghaidh na n-iarrataí agus na bhfreagairtí atá struchtúrtha go leictreonach i dtaca leis an méid a leanas:

- (a) an iarraidh agus an fhaisnéis a soláthraíodh mar fhreagra ar an iarraidh an fhaisnéis a mhalartú i gcomhréir le hAirteagal 3a(1)(a) agus

- (b) na modhanna chun an fhaisnéis a tharchur chun an cúnamh frithpháirteach a phróiseáil, i gcomhréir le hAirteagal 3a(1)(a), (b) agus (c) agus Airteagal 8b.

Leis na sonraíochtaí bogearraí, déanfar foráil maidir le mód malartaithe aisioncronach ar líne agus mód malartaithe aisioncronach baisce, chomh maith le tarchur na n-eilimintí sonraí i bhfoirm chriptithe.

Agus na gníomhartha cur chun feidhme á mbunú aige, cuirfidh an Coimisiún an méid seo a leanas san áireamh:

- (i) beidh na húdaráis inniúla in ann rochtain dhíreach agus indíreach a shainaithint i gcás nach ó bhall aitheanta den ardán a thagann an iarraidh;
- (ii) beidh Ballstát an chláraithe in ann sonraí an chiona a iarraidh sula dtarchuirfear na sonraí clárúcháin chuig Ballstát an chiona, agus an fhéidearthacht a dheonú tarchur sonraí clárúcháin a dhiúltú mura bhfreagraíonn an Ballstát sin an chéad éileamh ar shonraí laistigh de sheachtain amháin;
- (iii) beidh na húdaráis inniúla in ann breathnú ar na hiarrataí chun a ráthú go bhfuil údar cuí leo agus go gcomhlíonann siad ceanglais na Treorach seo;
- (iv) iris comhairliúchán as a dtagann foláirimh uathoibríocha chuig na comhaltaí i gcás buaicphointí comhairliúcháin agus
- (v) próisis a bhunú chun a chur ar chumas na mBallstát bearta iomchuí a dhéanamh mar fhreagairt ar na foláirimh sin agus ar iarrataí neamhghnácha, chun na rioscaí do na sonraí a mhaolú, agus chun an comhar faireacháin, bainistíochta agus maolaithe riosca idir na Ballstáit a eagrú, go háirithe i gcás nach seoltar sonraí mar fhreagairt ar iarrataí neamhghnácha de mhaolú ar mhír 1 d'Airteagal 4.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 10a(2).

3. Go dtí go dtiocfaidh na gníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo chun bheith infheidhme, déanfar na cuardaigh dá dtagraítear i mír 3a(1)(a) den Airteagal seo i gcomhréir leis na nósanna imeachta a thuairiscítear i gCaibidil 3, pointí 2 agus 3, den Iarscríbhinn a ghabhann le Cinneadh 2008/616/CGB³⁶, arna gcur i bhfeidhm go comhpháirteach leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Treoir seo.

4. I gcás gach Ballstáit, is orthu féin a bheidh na costais a thiocfaidh as riarachán, úsáid, cothabháil agus nuashonruithe na bhfeidhmchlár bogearraí.

Airteagal 4a

Cúnamh frithpháirteach chun an duine lena mbaineann a shainaithint

1. Tabharfaidh na Ballstáit cúnamh frithpháirteach dá chéile, i gcás ina mbeidh gach modh eile atá ar fáil dóibh ídithe ag údaráis inniúla Bhallstát an chiona, go háirithe nuair a bheidh an méid seo a leanas déanta acu:

- (a) cuardach uathoibríthe i gcomhréir le hAirteagal 4(1) agus
- (b) bunachair sonraí eile a cheadú atá údaraithe go sainráite i gcomhréir le reachtaíocht an Aontais agus leis an reachtaíocht náisiúnta,

agus nach bhfuil siad fós in ann an duine lena mbaineann a shainaithint leis an leibhéal cinnteachta is gá de réir a reachtaíochta náisiúnta chun na himeachtaí leantacha dá dtagraítear in Airteagal 5(1) a thionscnamh nó a reáchtáil.

1a. Cuirfidh na Ballstáit cúnamh frithpháirteach i bhfeidhm faoin Airteagal seo, áfach, más rud é, tar éis measúnú a bheith déanta ar imthosca cásanna aonair, go bhfuil na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 6 de Threoir 2014/41/AE á gcomhlíonadh, ní fhéadfaidh na Ballstáit atá faoi cheangal ag Treoir 2014/41/AE ach Treoir 2014/41/AE a chur i bhfeidhm eatarthu.

³⁶ Cinneadh 2008/616/CGB ón gComhairle an 23 Meitheamh 2008 maidir le cur chun feidhme Chinneadh 2008/615/CGB maidir le comhar trasteorann a ghéarú, go háirithe chun sceimhlitheoireacht agus coireacht trasteorann a chomhrac (IO L 210, 6.8.2008, lch. 12).

2. Déanfaidh údarás inniúil Bhallstát an chiona cinneadh i dtaobh cúnamh frithpháirteach a iarraidh chun an fhaisnéis bhreise dá dtagraítear i mír 3, an dara fomhír, a fháil. Ní fhéadfaidh ach údarás inniúil an iarraidh a thionscnamh, i gcomhréir le dlí náisiúnta an Bhallstáit sin. Úsáidfídh údarás inniúil Bhallstát an chiona na sonraí a fhaightear chun a shuí cé atá faoi dhliteanas pearsanta i leith na gcionta tráchta bóthair a liostaítear in Airteagal 2(1) den Treoir seo, a rinneadh ar chríoch Bhallstát an chiona.

3. I gcás ina gcinneann údarás inniúil Bhallstát an chiona cúnamh frithpháirteach a iarraidh i gcomhréir le mír 1, cuirfidh sé, trína phointe teagmhála náisiúnta, iarraidh atá struchtúrtha agus sínithe go leictreonach chuig pointe teagmhála náisiúnta Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe.

Féadfar a iarraidh ar údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe:

- (b) a iarraidh ar úinéir, sealbhóir nó úsáideoir deiridh na feithicle faisnéis a sholáthar maidir le céannacht agus seoladh an duine atá faoi dhliteanas, i gcomhréir lena nósanna imeachta náisiúnta is infheidhme amhail is gur ordaigh a údaráis féin an beart imscrúdaitheach lena mbaineann.
- (c) céannacht agus seoladh an duine lena mbaineann a shuí, i gcomhréir lena dhlí náisiúnta, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as bunachair sonraí náisiúnta eile mar shampla cláir ceadúnas tiomána nó cláir daonra.

4. I gcás ina bhfaighidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe iarraidh dá dtagraítear i mír 3, baileoidh sé an fhaisnéis a iarradh, ach amháin má chinneann sé ceann de na forais don diúltú a liostaítear i mír 7 a agairt nó mura féidir an fhaisnéis a iarradh a bhailiú.

Comhlíonfaidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe agus an Bhallstáit cónaithe na foirmiúlachtaí agus na nósanna imeachta arna n-iarraidh go sainráite ag údarás inniúil Bhallstát an chiona, agus an fhaisnéis bhreise á bailiú acu, a mhéid nach bhfuil siad ar neamhréir lena reachtaíocht náisiúnta.

5. Áiritheoidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe go soláthróidh sé an fhaisnéis a iarradh gan aon mhoill mhíchui ón iarraidh a fháil. Déanfar an fhaisnéis a iarrtar a tharchur go leictreonach trí phointí teagmhála náisiúnta na mBallstát[...].

I gcás nach féidir an fhaisnéis a bhailiú, cuirfidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe údarás inniúil Bhallstát an chion ar an eolas trína phointe teagmhála náisiúnta a luaite is féidir.

7. Féadfaidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe diúltú an fhaisnéis bhreise a iarrtar i gcomhréir le mír 3 a sholáthar. Ní dhéanfaidh siad amhlaidh ach amháin sna cásanna seo a leanas:

- (a) má tá díolúine nó pribhléid ann faoi dhlí Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe, rud a fhágann nach féidir an fhaisnéis a sholáthar;
- (b) más rud é go mbeadh soláthar na faisnéise a iarradh in aghaidh an phrionsabail *ne bis in idem* nó go gcuirfeadh sé imscrúdú atá ar bun maidir le cion coiriúil i mbaol;
- (c) go rachadh soláthar na faisnéise a iarradh in aghaidh leasanna slándála náisiúnta bunriachtanacha an Bhallstáit iarrtha nó go ndéanfaidh sé dochar dóibh, go gcuirfeadh sé foinse na faisnéise i mbaol nó go mbeadh faisnéis rúnaicmithe a bhaineann le gníomhaíochtaí sonracha faisnéise a úsáid i gceist;
- (d) go bhfuil forais shubstaintiúla ann lena chreidiúint go mbeadh soláthar na faisnéise a iarradh ar neamhréir le hoibleagáidí Bhallstát an chláraithe nó le hoibleagáidí an Bhallstáit cónaithe i gcomhréir le hAirteagal 6 den Chonradh ar an Aontas Eorpach agus le Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh;
- (e) dá gcuirfí an fhaisnéis a iarradh ar fáil, chuirfí sábháilteacht duine aonair i mbaol nó nochtfaí céannacht duine atá faoi chosaint i gcomhréir le dlí náisiúnta Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe.

I gcás ina gcinnfidh údarás inniúil Bhallstát[...] an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe foras le diúltú a chur i bhfeidhm, cuirfidh sé Ballstát an chiona ar an eolas faoi sin trína phointe teagmhála náisiúnta, gan aon mhoill mhíchuí. Féadfaidh údarás inniúil Bhallstát[...] an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe a chinneadh gan a shonrú cén foras lena dhiúltú a chuirfidh sé i bhfeidhm sna cásanna dá dtagraítear i bpointí (b), (c) agus (e).

11. Beidh an fhaisnéis seo a leanas san áireamh san iarraidh atá struchtúrtha go leictreonach:

- (b) eilimintí sonraí a bhaineann leis an duine lena mbaineann a fuarthas mar thoradh ar an gcuardach uathoibrithe a rinneadh i gcomhréir le hAirteagal 4(1);
- (c) má tá fáil air, fistaifeadadh den tiománaí a aisghabhadh as trealamh braite, go háirithe ceamaraí luais;
- (d) sonraí a bhaineann leis an gcion tráchta bóthair, a liostaítear in Airteagal 2(1);
- (e) sonraí a bhaineann leis an bhfeithicil lena mbaineann;
- (f) cúis leis an iarraidh ar chúnamh frithpháirteach.

Airteagal 4b

Bearta náisiúnta lena n-éascaítear sainaitheint an duine faoi dhliteanas

1. Féadfaidh na Ballstáit aon bheart a dhéanamh maidir leis na cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) faoina reachtaíocht náisiúnta, chun an duine lena mbaineann a shainaitheint go rathúil, mar shampla bearta a bhaineann leis an oibleagáid ar shealbhóir, úinéir nó úsáideoir deiridh chun an duine faoi dhliteanas a shainaitheint, ar choinníoll go n-urramaítear cearta bunúsacha agus cearta nós imeachta faoi dhlí an Aontais agus faoin dlí náisiúnta.

2. I gcomhréir le mír 1, féadfaidh na Ballstáit, go háirithe:

- (a) doiciméid a sheirbheáil ar dhaoine lena mbaineann maidir leis na cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1), lena n-áirítear doiciméid ina n-iarrtar ar [...] na daoine sin lena mbaineann a ndliteanas i leith na gcionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a dhearbhu;
- (b) oibleagáidí a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear smachtbhannaí gaolmhara, a chuirtear ar dhaoine lena mbaineann atá ábhartha chun an duine faoi dhliteanas a shainaitheint, a mhéid is féidir.

- (6) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 5:

'Airteagal 5

Fógra ciona tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre

1. Cinnfidh údarás inniúil Bhallstát an chiona cé acu a thionscnóidh nó nach dtionscnóidh sé imeachtaí leantacha i ndáil leis na[...]ciona tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1).

I gcás ina gcinnfidh údarás inniúil Bhallstát an chiona na himeachtaí sin a thionscnamh, cuirfidh an t-údarás inniúil sin an duine lena mbaineann ar an eolas faoin[...]gcion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre agus, i gcás inarb iomchuí, faoin gcinneadh imeachtaí leantacha a thionscnamh le fógra ciona tráchta.

Féadfar fógra ciona tráchta a úsáid chun críoch eile seachas na críocha sin a leagtar amach sa dara fomhír, ar críocha iad atá riachtanach le haghaidh forfheidhmiú, mar shampla a iarraidh ar an duine lena mbaineann céannacht agus seoladh an duine atá faoi dhliteanas a nochtadh, fiosrúchán cibé acu a admhaíonn nó a dhiúltaíonn an duine lena mbaineann déanamh an chiona nó iarraidh ar íocaíocht.

2. Áireofar san fhógra ciona tráchta an méid seo a leanas ar a laghad:

- (a) an léiriú go bhfuil an fógra ciona tráchta á eisiúint chun críocha na Treorach seo;
- (b) ainm, seoladh poist, uimhir theileafóin agus seoladh ríomhphoist údarás inniúil Bhallstát an chiona;
- (c) gach faisnéis ábhartha maidir leis an[...]gcion tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre, go háirithe sonraí maidir leis an bhfeithicil lena ndearnadh an cion, lena n-áirítear cláruimhir na feithicle, áit, dáta agus am an chiona, cineál an chiona, tagairt mhionsonraithe do na forálacha dlíthiúla a sáraíodh agus, i gcás inarb iomchuí, sonraí maidir leis an bhfeiste a úsáideadh chun an cion a bhrath;

- (d) faisnéis mhionsonraithe maidir le haicmiú dlíthiúil an[...]chiona tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre, na smachtbhannaí is infheidhme agus iarmhairtí dlíthiúla eile an chiona tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre, lena n-áirítear faisnéis a bhaineann le dícháiliúcháin ón tiomáint (lena n-áirítear pointí pionóis nó srianta eile arna bhforchur ar an gceart tiomána), i gcomhréir le dlí náisiúnta Bhallstát an chiona;
- (e) faisnéis mhionsonraithe maidir le cá háit agus conas cearta cosanta a fheidhmiú nó achomharc a dhéanamh i gcoinne an chinnidh an [...]cion tráchta a bhaineann le sábháilteacht bóthair a leanúint, lena n-áirítear na ceanglais maidir le hinghlacthacht achomhairc den sórt sin agus an teorainn ama chun an t-achomharc a thaisceadh, agus cé acu atá nó nach bhfuil feidhm ag na coinníollacha i nósanna imeachta *in absentia*, agus cad iad na coinníollacha sin, i gcomhréir le dlí náisiúnta Bhallstát an chiona;
- (f) i gcás inarb infheidhme, faisnéis maidir leis na bearta a rinneadh chun an duine lena mbaineann a shainaithint i gcomhréir le hAirteagal 4b agus iarmhairtí an neamh-chomhoibrithe;
- (g) i gcás inarb infheidhme, faisnéis mhionsonraithe maidir le hainm, seoladh agus Uimhir Idirnáisiúnta Cuntais Baine (IBAN) an údaráis inar féidir pionós airgeadais forchurtha a íoc, an spriocdháta don íocaíocht agus maidir le modhanna íocaíochta malartacha, go háirithe feidhmchláir shonracha bogearraí, fad agus a bheidh rochtain ag cónaitheoirí agus daoine neamhchónaitheacha araon ar na modhanna sin;
- (h) faisnéis faoi na rialacha cosanta sonraí is infheidhme, faoi chearta na n-ábhar sonraí agus faoi infhaighteacht faisnéise breise nó tagairt don áit inar féidir an fhaisnéis sin a aisghabháil go héasca de bhun Airteagal 13 de Threoir (AE) 2016/680 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, lena n-áirítear faisnéis as a dtagann na sonraí pearsanta, nó Airteagal 13 agus Airteagal 14 de Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus
- (i) i gcás inarb infheidhme, faisnéis mhionsonraithe maidir le cé acu is féidir nó nach féidir na smachtbhannaí i leith na gcionta a liostaítear in Airteagal 2(1) a mhaolú agus conas iad a mhaolú, lena n-áirítear maolú trí phionós airgeadais a íoc go luath.

3. Áiríteoidh údarás inniúil Bhallstát[...] an chiona, i gcás tiománaí neamhchónaitheach a seiceáladh ar an láthair i rialú bóthair agus nach bhfuil an smachtbhanna a bhaineann leis an gcion a rinneadh forfheidhmithe ag an údarás inniúil ar an láthair, go bhfaighidh an tiománaí neamhchónaitheach an fógra ciona tráchta dá dtagraítear i mír 2. Seolfar an fógra ciona tráchta sin chuig an tiománaí neamhchónaitheach, mar a shainítear é i ndlí Bhallstát an chiona, tar éis dháta an chiona.

3a. Áiríteoidh údarás inniúil Bhallstáit an chiona, i gcás tiománaí neamhchónaitheach a seiceáladh ar an láthair i rialú bóthair agus ina bhfuil an smachtbhanna a bhaineann leis an gcion a rinneadh forfheidhmithe ag an údarás inniúil ar an láthair, go bhfaighidh an tiománaí neamhchónaitheach an fhaisnéis seo a leanas ar a laghad:

- an t-idirbheart airgeadais nó fógra muirir pionóis airgeadais a bheidh le híoc laistigh de thréimhse shonrach ama a fháil;
- sonraí teagmhála an údaráis inniúil ábhartha;
- faisnéis faoi na cionta a rinneadh.

Cuirfear an fhaisnéis sin ar fáil i gceann de theangacha oifigiúla Bhallstát an chiona nó in aon teanga oifigiúil eile de chuid an Aontais a mheasann an t-údarás inniúil a bheith iomchuí.

4. Arna iarraidh sin do na daoine lena mbaineann, agus mar a leagtar amach sa dlí náisiúnta, áiríteoidh údarás inniúil Bhallstát an chiona go dtabharfar rochtain ar an bhfaisnéis uile atá i seilbh údarás inniúil Bhallstát an chiona a bhaineann le himscrúdú a dhéanamh ar [...]chion a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1). Féadfaidh Ballstát an chiona breithniú a dhéanamh ar an bhfaisnéis sin a iarraidh mar leigheas dlí atá ar fáil i leith an smachtbhanna a forchuireadh, agus sa chás sin cuirfidh siad an duine lena mbaineann ar an eolas ar bhealach soiléir agus beacht faoin méid sin san fhógra ciona tráchta.

5. Áiríteoidh na Ballstáit go mbeidh tús na dteorainneacha ama do dhaoine neamhchónaitheacha maidir lena gcearta achomhairc a fheidhmiú nó maidir le smachtbhannaí a mhaolú, i gcomhréir le mír 2, pointí (e) agus (i), ag comhfhreagairt do dháta seolta nó fála an fhógra ciona tráchta, tríd an bpost nó go leictreonach, nó don chinneadh oifigiúil maidir le dliteanas an duine lena mbaineann.'

(7) cuirtear na hAirteagail seo a leanas isteach:

Airteagal 5a

An fógra ciona tráchta agus doiciméid leantacha a sheirbheáil

1. Seolfaidh údarás inniúil Bhallstát an chiona an fógra ciona tráchta agus na doiciméid leantacha chuig na daoine lena mbaineann tríd an bpost, seachadadh cláraithe nó modhanna leictreonacha ar comhionann a luach i gcomhréir le Caibidil III, Roinn 7 de Rialachán (AE) 910/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁷.
2. Áiritheoidh údarás inniúil Bhallstáit an chiona go seolfar fógra an chiona tráchta agus aon doiciméid leantacha mar a shainmhínítear i ndlí Bhallstát an chiona. Déanfar fógraí ciona tráchta le haghaidh sealbhóir, úinéir nó úsáideoir deiridh feithicle a eisiúint tráth nach déanaí ná 12 mhí ó dháta chion an fhógra ciona tráchta a liostaítear in Airteagal 2(1).

Airteagal 5a1

Cúnamh frithpháirteach maidir leis an bhfógra ciona tráchta agus na doiciméid leantacha a sheirbheáil

1. Féadfaidh údarás inniúil Bhallstát an chiona an fógra ciona tráchta nó na doiciméid leantacha a sheoladh chuig na daoine lena mbaineann trí údaráis inniúla Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe, sna cásanna seo a leanas:
 - (a) nach eol seoladh an duine a bhfuil an doiciméad beartaithe dó, go bhfuil sé neamhiomlán nó éiginnte;
 - (b) leis na rialacha nós imeachta faoi dhlí náisiúnta Bhallstát an chiona, ceanglaítear cruthúnas gur seirbheáladh an doiciméad, seachas cruthúnas ar féidir é a fháil tríd an bpost, seachadadh cláraithe nó trí mhodhanna leictreonacha coibhéiseacha;

³⁷ Rialachán (AE) 910/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Iúil 2014 maidir le ríomh-shainaitheantas agus seirbhísí iontaoibhe le haghaidh ríomh-idirbheart sa mhargadh inmheánach agus lena n-aisghairtear Treoir 1999/93/CE (IO L 257, 28.8.2014, lch. 73).

- (c) nárbh fhéidir an doiciméad a sheirbheáil tríd an bpost, seachadadh cláraithe nó trí mhodhanna leictreonacha coibhéiseacha;
- (d) go bhfuil cúiseanna a bhfuil údar leo ag Ballstát an chiona lena mheas go mbeidh seirbheáil an doiciméid tríd an bpost, seachadadh cláraithe nó trí mhodhanna leictreonacha coibhéiseacha sa chás áirithe sin neamhéifeachtach nó míchuí.

Déanfaidh údaráis inniúla Bhallstát an chiona agus Bhallstát an chláráithe nó an Bhallstáit cónaithe cumarsáid le chéile trína bpointí teagmhála náisiúnta faoi seach.

2. Áiritheoidh Ballstát an chláráithe nó an Ballstát cónaithe go ndéanfar an fógra ciona tráchta agus na doiciméid leantacha atá le seirbheáil i gcomhréir le mír 1 a sheirbheáil i gcomhréir lena ndlí náisiúnta, nó i gcás ina bhfuil údar cuí leis, ar mhodh ar leith arna iarraidh sin ag Ballstát an chiona, seachas i gcás ina bhfuil an modh sin ar neamhréir lena dhlí náisiúnta.

3. Áiritheoidh Ballstát an chláráithe nó an Ballstát cónaithe go gcuirfidh an t-údarás inniúil freagra struchtúrtha leictreonach ar fáil, lena n-áirítear:

- (a) i gcás ina n-éireoidh leis an seachadadh, dáta na seirbheála agus sonraí faoin duine a fhaigheann an doiciméad,
- (b) i gcás nach n-éireoidh leis an seachadadh, tabharfar cúis le mainneachtain an fógra ciona tráchta nó an doiciméad leantach a sheachadadh.

Measfar gur cruthúnas ar sheirbheáil an doiciméid é an freagra gur éirigh leis an seachadadh.

Airteagal 5a2

Aistriúchán ar an bhfógra ciona tráchta agus ar dhoiciméid riachtanacha leantacha

1. I gcás ina gcinnfidh údarás inniúil Bhallstát an chiona imeachtaí leantacha a thionscnamh i ndáil leis na cionta tráchta a liostaítear in Airteagal 2(1), eiseoidh sé an fógra ciona tráchta agus aon doiciméid riachtanacha leantacha i dteanga dhoiciméad clárúcháin na feithicle.

Chun críocha an Airteagail seo, measfar go bhfuil doiciméid leantacha riachtanach má tá gá leo chun go dtuigfidh an duine lena mbaineann cad é a bhfuiltear ag cur ina leith agus go bhfuil sé nó sí in ann a chearta nó a cearta cosanta a fheidhmiú go hiomlán. Áirítear ar na heilimintí sin, go háirithe, na fíorais ar a bhfuil an cinneadh faoinar tugadh fógra bunaithe, an cion a rinneadh, an pionós a forchuireadh, na leigheasanna dlí atá ar fáil i gcoinne an chinnidh sin, an teorainn ama a leagtar síos chun na críche sin agus sainaitheantas an chomhlachta nach mór an t-achomharc a thaisceadh os a chomhair.

1a. Cinnfidh na húdaráis inniúla, in aon chás ar leith, an bhfuil doiciméad leantach riachtanach.

1b. Cinnfidh na húdaráis inniúla, in aon chás ar leith, an bhfuil aon doiciméad eile riachtanach.

1c. Ní bheidh aon cheanglas ann go n-aistreofaí sleachta doiciméad bunriachtanach nach bhfuil ábhartha chun a chur ar chumas na ndaoine lena mbaineann eolas a bheith acu ar an gcás ina n-aghaidh, i gcomhréir leis an dara fomhír de mhír 1.

2. Ceadóidh údarás inniúil Bhallstát an chiona don duine lena mbaineann na doiciméid leantacha a iarraidh i dteanga oifigiúil amháin eile de chuid an Aontais seachas teanga dhoiciméad clárúcháin na feithicle.

3. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh cáilíocht aistriúcháin an fhógra ciona tráchta agus na ndoiciméad leantach ar a laghad den chaighdeán a leagtar síos in Airteagal 3(9) de Threoir 2010/64/AE.

4. Áiritheoidh Ballstát an chiona go ndéanfaidh údarás inniúil ag a bhfuil an chumhacht cinntí atá ceangailteach ó thaobh an dlí de a dhéanamh athbhreithniú éifeachtach tapa ar an bhfógra ciona tráchta agus ar na doiciméid leantacha arna seirbheáil ar na daoine lena mbaineann, arna iarraidh sin don duine lena mbaineann ar an bhforas nach gcomhlíonann na doiciméid sin an tAirteagal seo, Airteagal 5a ná 5a1.

(8) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagail 6, 7 agus 8:

‘Airteagal 6

Tuairisciú agus faireachán

2. Faoin [*ceithre bliana tar éis dháta theacht i bhfeidhm na Treorach seo*], agus gach ceithre bliana ina dhiaidh sin, cuirfidh gach Ballstát tuarascáil chuig an gCoimisiún maidir le cur i bhfeidhm na Treorach seo. Beidh sonraí agus staitisticí sa tuarascáil a chomhfhreagraíonn do gach bliain féilire den tréimhse thuairiscithe.

3. Léireofar sa tuarascáil líon na gcuardach uathoibríthe a rinne Ballstát an chiona i gcomhréir le hAirteagal 4(1) agus a díriodh chuig pointe teagmhála náisiúnta Bhallstát an chláráithe, tar éis[...]cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) a rinneadh ar a chríoch, mar aon le cineál na gcionta ar seoladh iarrataí ina leith agus líon struchtúrtha na n-iarrataí ar theip orthu de réir an tsóirt teipthe. Féadfaidh an fhaisnéis sin a bheith bunaithe ar na sonraí a sholáthraítear trí Eucaris.

Áireofar sa tuarascáil freisin tuairisc ar an staid ar an leibhéal náisiúnta i ndáil leis an obair leantach a rinneadh ar[...]chionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre. Sonrófar an méid seo a leanas ar a laghad sa tuairisc:

- (a) líon iomlán na[...]gcionta tráchta cláráithe a bhaineann le [...]sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) a braitheadh go huathoibríoch nó gan an duine lena mbaineann a shainaithint ar an láthair;
- (b) líon na[...]gcionta tráchta cláráithe a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) a rinneadh le feithiclí atá cláráithe i mBallstát seachas an Ballstát inar tharla an cion agus a braitheadh go huathoibríoch nó gan an duine lena mbaineann a shainaithint ar an láthair;
- (c) líon na dtrealamh braite uathoibríoch atá fosaithe nó inbhainte, lena n-áirítear ceamaraí luais;

- (d) líon na bpionós airgeadais arna n-íoc go deonach ag daoine neamhchónaitheacha;
- (e) líon na n-iarrataí agus na bhfreagraí ar chúnamh frithpháirteach a tharchuirtear go leictreonach i gcomhréir le hAirteagal 4a(3) agus líon na n-iarrataí sin i gcás nár soláthraíodh an fhaisnéis;
- (f) líon na n-iarrataí agus na bhfreagraí ar chúnamh frithpháirteach a tharchuirtear go leictreonach i gcomhréir le hAirteagail 4a agus 5a1(1) agus líon na n-iarrataí sin i gcás nárbh fhéidir na doiciméid a sheirbheáil.

4. Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar na tuarascálacha arna seoladh ag na Ballstáit agus cuirfidh sé an Coiste dá dtagraítear in Airteagal 10a ar an eolas faoina bhfuil iontu tráth nach déanaí ná 6 mhí tar éis dó na tuarascálacha a fháil ó na Ballstáit uile.

Airteagal 7

Oibleagáidí breise

Tá an Treoir seo gan dochar do dhlí an Aontais maidir le cosaint sonraí pearsanta agus maidir le cibearshlándaíl, go háirithe Rialachán (AE) 2016/679, Treoir (AE) 2016/680 agus Treoir (AE) 2022/2555 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁸. Áiríteoidh na Ballstáit nach n-úsáidfear na sonraí pearsanta uile a phróiseáiltear i gcomhréir leis an Treoir seo ach amháin le haghaidh an chuspóra a leagtar amach in Airteagal 1 den Treoir seo.

Sa bhreis air sin, beidh sé de cheart ag eintitis dhlíthiúla ina gcáilíocht mar shealbhóirí, úinéirí nó úsáideoirí deiridh feithiclí atá faoi réir mhalartú sonraí na Treorach seo faisnéis a fháil maidir le próiseáil a gcuid sonraí.

Cuirfidh na Ballstáit a chéile ar an eolas maidir le teagmhais chibearshlándála, a dtugtar fôgra fúthu de bhun Airteagal 23 de Threoir (AE) 2022/2555, i gcás ina mbaineann na teagmhais le sonraí a stóráiltear i néalta fíorúla nó fisiciúla nó i seirbhísí néal-óstála.

³⁸ Treoir (AE) 2022/2555 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Nollaig 2022 maidir le bearta le haghaidh ardleibhéal comhchoiteann cibearshlándála ar fud an Aontais, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 910/2014 agus Treoir (AE) 2018/1972 agus lena n-aisghairtear Treoir (AE) 2016/1148 (Treoir NIS 2) (IO L 333, 27.12.2022, lch. 80).

**Tairseach faisnéise maidir le cionta tráchtá a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre
(‘Tairseach CBE’)**

1. Déanfaidh an Coimisiún Tairseach CBE ar líne a bhunú agus a choinneáil a bheidh ar fáil i dteangacha oifigiúla uile an Aontais agus a bheidh dírithe ar fhaisnéis a chomhroinnt le húsáideoirí bóithre maidir leis na rialacha sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo atá i bhfeidhm sna Ballstáit. Áirítear leis sin nósanna imeachta achomhairc, na fineálacha tráchtá bóthair a chuirtear i bhfeidhm maidir leis an duine lena mbaineann agus cion tráchtá á dhéanamh ag an duine sin, agus i gcás inarb infheidhme na hiarmhairtí nach iarmhairtí airgeadais iad a cuireadh i bhfeidhm agus na scéimeanna agus na modhanna atá ar fáil chun na fineálacha tráchtá bóthair a íoc;

4. Beidh Tairseach CBE comhoiriúnach leis an gcomhéadan a bunaíodh faoi Rialachán (AE) 2018/1724 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁹ agus le tairseacha nó ardáin eile a bhfuil cuspóir comhchosúil acu, mar shampla an Tairseach Eorpach don r-Cheartas.

5. Cuirfidh na Ballstáit faisnéis atá cothrom le dáta ar fáil don Choimisiún, chun críocha an Airteagail seo.

6. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun na sonraíochtaí teicniúla is gá a bhunú chun Tairseach CBE a úsáid agus a chothabháil. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 10a(2).’

(9) cuirtear na hAirteagail seo a leanas isteach:

³⁹ Rialachán (AE) 2018/1724 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 2 Deireadh Fómhair 2018 maidir le pointe rochtana aonair digiteach a bhunú chun rochtain ar fhaisnéis, nósanna imeachta agus seirbhísí cúnaimh agus réitigh fadhbanna a sholáthar agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1024/2012 (IO L 295, 21.11.2018, lch. 1).

Tacaíocht airgeadais do chomhar trasteorann i ngníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin

Cuirfidh an Coimisiún tacaíocht airgeadais ar fáil do thionscnaimh a rannchuidíonn le comhar trasteorann i bhforfheidhmiú[...]rialacha tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre san Aontas, go háirithe malartú dea-chleachtas, cur i bhfeidhm modheolaíochtaí agus teicnící forfheidhmithe cliste sna Ballstáit, méadú ar fhothú acmhainneachta na n-údarás forfheidhmiúcháin agus feachtais ardaithe feasachta maidir le gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin trasteorann.

Airteagal 8b

Cúnamh frithpháirteach i ngníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin

1. Tabharfaidh na Ballstáit cúnamh forfheidhmiúcháin dá chéile i gcás nach n-íocfar fineáil tráchta bóthair a forchuireadh as cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) a dhéanamh.
2. Tar éis don duine lena mbaineann fógra ciona tráchta a fháil agus i gcás nach n-íocfar fineáil tráchta bóthair arna ghearradh ag údarás inniúil Bhallstát an chiona, féadfaidh an t-údarás a iarraidh ar údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe cuidiú chun cinntí riaracháin maidir le fineálacha tráchta bóthair i ndáil le cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre a liostaítear in Airteagal 2(1) a fhorfheidhmiú.
3. Comhlíonfaidh an iarraidh ar chúnamh na critéir seo a leanas:
 - (a) is de chineál riaracháin a bheidh an cinneadh maidir le fineáil tráchta bóthair, beidh sé críochnaitheach agus in-fhorfheidhmithe de réir dhlíthe agus rialacháin is infheidhme an Bhallstáit iarrthaigh;
 - (b) tá fianaise ag Ballstát an chiona gur seirbheáladh an iarraidh go n-íocfaidh an fhíneáil tráchta bóthair don duine lena mbaineann;

(c) cuireadh an duine lena mbaineann ar an eolas faoi na leigheasanna dlí i gcoinne an chinnidh riaracháin lena bhforchuirtear fineáil tráchta bóthair de réir na ndlíthe agus na rialachán is infheidhme i mBallstát an chiona agus bhí deis aige na leigheasanna sin a fheidhmiú agus

(d) Is mó ná EUR 70 í an fhíneáil tráchta bóthair.

4. Tarchuirfidh údarás inniúil Bhallstát[...] an chiona an iarraidh a bhaineann leis an gcúnamh frithpháirteach, dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, chuig Ballstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe i bhfoirm atá struchtúraithe go leictreonach.

5. Más féidir leis an duine lena mbaineann a léiriú go ndearnadh an íocaíocht[...] ar an bhfineáil tráchta bóthair, tabharfaidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe fógra go pras d'údarás inniúil Bhallstát an chiona ina leith sin.

6. Aithneoidh údarás inniúla [...] Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe an cinneadh riaracháin maidir le fineáil tráchta bóthair a tarchuireadh i gcomhréir leis an Airteagal seo gan aon fhoirmiúlacht bhreise a bheith ag teastáil agus déanfaidh siad láithreach gach beart is gá chun é a fhorfheidhmiú ach amháin má chinneann an t-údarás inniúil sin ceann de na forais le neamhaitheantas nó le neamh-fhorfheidhmiú dá bhforáiltear i mír 8 a agairt.

7. Rialaítear forfheidhmiú an chinnidh maidir le fineáil [...] tráchta bóthair leis na dlíthe agus na rialacháin is infheidhme i mBallstát an chláraithe nó sa Bhallstát cónaithe.

8. Féadfaidh údarás inniúil an Bhallstáit iarrtha diúltú an cinneadh riaracháin maidir le fineáil tráchta bóthair a aithint agus a fhorfheidhmiú má shuítear an méid seo a leanas:

(a) tá forfheidhmiú an chinnidh maidir le fineáil tráchta ar bhóithre in aghaidh an phrionsabail ‘*ne bis in idem*’;

(b) tá díolúine ann faoi dhlí Bhallstát an chláraithe nó faoi dhlí an Bhallstáit cónaithe, rud a fhágann nach féidir an cinneadh riaracháin maidir le fineáil tráchta ar bhóithre a fhorfheidhmiú;

- (c) níl an cinneadh maidir le fineáil tráchta bóthair infhorfheidhmithe a thuilleadh faoi dhlí Bhallstát an chláraithe nó faoi dhlí an Bhallstáit cónaithe de bharr dul in éagma;
- (d) ní cinneadh críochnaitheach é an cinneadh maidir le fineáil tráchta bóthair;
- (e) níl an cinneadh maidir le fineáil tráchta bóthair nó ar a laghad an t-ábhar riachtanach atá inti aistrithe go teanga oifigiúil an Aontais an Bhallstát clárúcháin nó an Bhallstáit cónaithe;
- (f) tá an iarraidh neamhiomlán agus ní féidir le húdaráis inniúla Bhallstát an chiona í a chomhlánú nó
- (g) tá cearta bunúsacha nó prionsabail bhunúsacha dlí mar a chumhdaítear i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh⁴⁰ iad á sárú.

Má dhiúltaítear d'iarraidh, tabharfaidh údarás inniúil Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe fógra d'údarás inniúil Bhallstát an chiona, ina luafar na cúiseanna leis an diúltú.

9. Maidir leis an tsuim airgid a fhaightear ó fhorfheidhmiú an chinnidh i ndáil le fineáil tráchta bóthair, fabhrófar í chuig Ballstát an chláraithe nó chuig an mBallstát cónaithe mura gcomhaontófar a mhalairt idir Ballstát an chiona agus Ballstát an chláraithe nó an Ballstát cónaithe. Fabhrófar an t-airgead in airgeadra Bhallstát an chláraithe nó an Bhallstáit cónaithe, cibé acu a iarrfar.

10. Ní chuirfear bac le míreanna 1 go 9 ar chur i bhfeidhm Chinneadh Réime 2005/214/CGB, comhaontuithe déthaobhacha nó iltaobhacha ná socruithe idir na Ballstáit a mhéid ar cuidiú iad na comhaontuithe nó na socruithe sin chun na nósanna imeachta a bhaineann le pionóis airgeadais a fhorfheidhmiú faoi raon feidhme na Treorach seo a shimpliú nó a éascú a thuilleadh.'

⁴⁰ IO C 326, 26.10.2012, lch. 391

(10) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 9:

‘Airteagal 9

Gníomhartha tarmligthe

Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 10 chun an Iarscríbhinn a leasú lena tabhairt cothrom le dáta i bhfianaise an dul chun cinn theicniúil nó i gcás ina gceanglaítear sin le gníomhartha dlí an Aontais atá ábhartha go díreach maidir leis an Iarscríbhinn a thabhairt cothrom le dáta.’

(11) Cuirtear an tAirteagal seo a leanas isteach:

‘Airteagal 10a

Nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴¹.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011. I gcás nach dtugann an coiste aon tuairim, ní dhéanfaidh an Coimisiún an dréachtghníomh cur chun feidhme a ghlacadh agus beidh feidhm ag Airteagal 5(4), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.’;

(12) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 11:

‘Airteagal 11

Tuairisciú ag an gCoimisiún

Cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le cur i bhfeidhm na Treorach seo ag na Ballstáit tráth nach déanaí ná 18 mí tar éis na tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 6(2) a fháil ó na Ballstáit uile.’

⁴¹ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

- (13) Cuirtear an téacs san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Treoir seo in ionad Iarscríbhinn I;
- (14) Scriostar Iarscríbhinn II.

Airteagal 1a

Tuairisciú idirthréimhseach

Seolfaidh, faoin 6 Bealtaine 2026 ar a dhéanaí, na Ballstáit tuarascáil chuimsitheach chuig an gCoimisiún i gcomhréir leis an dara agus an tríú fomhír den Airteagal seo.

Léireofar sa tuarascáil chuimsitheach líon na gcuardach uathoibrithe a rinne Ballstát an chiona, líon na gcuardach a díriodh chuig pointe teagmhála náisiúnta Bhallstát an chláraithe, tar éis cionta a rinneadh ar a chríoch, mar aon le cineál na gcionta ar seoladh iarrataí ina leith agus líon na n-iarrataí ar theip orthu.

Áireofar freisin sa tuarascáil chuimsitheach tuairisc ar an staid ar an leibhéal náisiúnta i ndáil leis an obair leantach maidir le cionta tráchta a bhaineann le sábháilteacht ar bhóithre, agus í bunaithe ar chionmhaireacht na gcionta sin arna leanúint le fógraí cionta tráchta.

Airteagal 2

1. Déanfaidh na Ballstáit na dlíthe, na rialacháin agus na forálacha riaracháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh a thabhairt i bhfeidhm faoi [*cuir isteach le do thoil: 3 bliana tar éis dháta theacht i bhfeidhm na Treorach seo*] ar a dhéanaí. Cuirfidh siad téacs na bhforálacha sin in iúl don Choimisiún láithreach.

Nuair a ghlacfaidh na Ballstáit na forálacha sin, beidh tagairt iontu don Treoir seo nó beidh an tagairt sin ag gabháil leo tráth a bhfoilsithe oifigiúil. Is iad na Ballstáit a chinnfidh an bealach leis an tagairt sin a dhéanamh.

2. Déanfaidh na Ballstáit téacs phríomhfhorálacha an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a chur in iúl don Choimisiún.

Airteagal 3

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 4

Is chuig na Ballstáit a dhírítear an Treoir seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

Iarscríbhinn a ghabhann leis an IARSCRÍBHINN

‘Iarscríbhinn

Eilimintí sonraí is gá chun an cuardach dá dtagraítear in Airteagal 4(1) a dhéanamh

1. Eilimintí sonraí an chuardaigh tionscanta (iarraidh amach)

Mír	É/R ⁽¹⁾	Nótaí
Ballstát an chláraithe	M	Suaitheantas ⁽²⁾ Bhallstát cláraithe na feithicle a braitheadh
Uimhir chlárúcháin	M	Uimhir chlarúcháin iomlán na feithicle a braitheadh
Sonraí a bhaineann leis an gcion	M	
Ballstát an chiona	M	Suaitheantas ⁽³⁾ Bhallstát an chiona
Dáta tagartha an chiona	M	
Am tagartha an chiona	M	
Cuspóir an chuardaigh	M	Cód lena léirítear an cineál ciona tráchta bóthair [...] arna liostú in Airteagal 2(1) 1. = Tiomáint ar róluas 2. = Tiomáint faoi thionchar an óil 3. = Loiceadh crios sábhála a úsáid 4. = Loiceadh stopadh ag solas tráchta dearg 5. = Úsáid lána thoirmiscithe 10. = Tiomáint faoi thionchar drugaí 11. = Loiceadh clogad sábháilteachta a chaitheamh 12. = Úsáid neamhdhleathach a bhaint as fón póca nó aon ghléas cumarsáide eile le linn tiomána [...] = Gan spás leordhóthanach a fhágáil taobh thiar den fheithicil atá romhat [...] = Scoitheadh contúirteach [...] = Páirceáil chontúirteach [...] = Líne amháin gan bhriseadh inti nó níos mó a thrasnú [...] = Tiomáint ar threo contráilte [...] = Gan urraim a thabhairt do na rialacha maidir le conairí éigeandála a chruthú agus a úsáid [...] = Feithicil ró-ualaithe a úsáid

		[...] = gan na rialacha maidir le srianta rochtana d'fheithiclí a urramú [...] = buille is teitheadh [...] = gan na rialacha ag crosaire comhréidh iarnróid a urramú
--	--	--

(¹) M = Cur in iúl éigeantach na heiliminte sonraí, O = Cur in iúl roghnach na heiliminte sonraí.

(²) (³) Suaitheantas i gcomhréir le hAirteagal 37 de Choinbhinsiún Vín an 8 Samhain 1968 a tugadh i gcrích faoi choimirce Choimisiún Eacnamaíochta na Náisiún Aontaithe don Eoraip.

2. Eilimintí sonraí arna soláthar mar thoradh ar an gcuardach tionscanta arna dhéanamh de bhun Airteagal 4(1)

Cuid I. Sonraí a bhaineann le feithiclí

Mír	E/R (⁴)	Nótaí (⁵)
Uimhir chlárúcháin	M	(Cód A) Uimhir chlarúcháin iomlán na feithicle iarrtha
Uimhir fonnaidh/Uimhir aitheantais feithicle	M	(Cód E) Uimhir fonnaidh iomlán/uimhir aitheantais feithicle na feithicle iarrtha
Ballstát an chláraithe	M	Suaitheantas(⁶) Bhallstát cláraithe na feithicle iarrtha
Déanamh	M	(Cód D.1) Déanamh na feithicle iarrtha e.g. Ford, Opel, Renault
Tuairisc(i) tráchtála ar an bhfeithicil	M	(Cód D.3) Tuairisc tráchtála ar an bhfeithicil iarrtha e.g. Focus, Astra, Megane
Cód Catagóire AE	M	(Cód J) e.g. N1, M2, N2, L, T
Dáta Clárúcháin	M	(Cód I) Dáta cláraithe dheireanaigh na feithicle iarrtha
Teanga	M	Teanga dhoiciméad clárúcháin na feithicle
Fiosrúcháin roimhe seo	O	Dátaí na bhfiosrúchán roimhe seo maidir leis an bhfeithicil iarrtha
An dáta a cláraíodh an fheithicil den chéad uair	M	(Cód B)
An uasmhais ualaithe atá ceadaithe ar bhonn teicniúil, seachas i gcás gluaisrothar	M	(Cód F.1)
An uasmhais ualaithe atá ceadaithe i gcás feithicle atá i seirbhís sa Bhallstát ina bhfuil an fheithicil cláraithe	M	(Cód F.2)
An uasmhais ualaithe atá ceadaithe i gcás na feithicle iomláine atá i seirbhís sa Bhallstát	M	(Cód F.3)

ina bhfuil an fheithicil cláraithe		
Mais na feithicle atá i seirbhís agus cabhailobair san áireamh mar aon le feiste cúplála i gcás feithicle tarraingthe atá i seirbhís ó aon chatagóir seachas M1	M	(Cód G)
(L) an líon acastóirí;	M	(Cód L)
(M) rothfhad (mm)	M	(Cód M)
(N) i gcás feithicilí a bhfuil iomlán os cionn 3 500 kg acu, dáileadh na huasmhaise iomláine atá ceadaithe ar bhonn teicniúil idir na hacastóirí: (N.1) acastóir 1 (kg) (N.2) acastóir 2 (kg), i gcás inarb iomchuí (N.3) acastóir 3 (kg), i gcás inarb iomchuí (N.4) acastóir 4 (kg), i gcás inarb iomchuí (N.5) acastóir 5 (kg), i gcás inarb iomchuí	M	(Cód N) (Cód N.1) (Cód N.2) (Cód N.3) (Cód N.4) (Cód N.5)
(O) uasmhais intarraingthe an leantóra atá ceadaithe ar bhonn teicniúil: (O.1) le coscáin (kg) (O.2) gan choscáin (kg)	M	(Cód O) (Cód O.1) (Cód O.2)
(P) inneall: (P.3) cineál breosla nó an fhoinsé chumhachta	M	(Cód P) (Cód P.3)
Cineál EURO	M	(Cód V.9)

(4) M = Cur in iúl éigeantach na heiliminte sonraí, O = Cur in iúl roghnach na heiliminte sonraí.

(5) Comhchuibhítear na cóid i gcomhréir le hIarscríbhinní I agus II a ghabhann le Treoir 1999/37/CE ón gComhairle maidir leis na doiciméid chlárúcháin le haghaidh feithicilí (IO L 138, 1.6.1999, lch. 57).

(⁶) Suaitheantas i gcomhréir le hAirteagal 37 de Choinbhinsiún Vín an 8 Samhain 1968 a tugadh i gcrích faoi choimirce Choimisiún Eacnamaíochta na Náisiún Aontaithe don Eoraip.

Cuid II. Sonraí a bhaineann le sealbhóirí agus úinéirí na bhfeithiclí

Mír	É/R (7)	Nótaí (8)
Sonraí a bhaineann le sealbhóirí na feithicle		(Cód C.1) Baineann na sonraí le sealbhóir an deimhnithe clárúcháin shonraigh.
Ainm (cuideachta) na sealbhóirí clárúcháin	M	(Cód C.1.1) Úsáidfear réimsí ar leithligh le haghaidh sloinnte, inmhireanna, teidil, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Céadainm	M	(Cód C.1.2) Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh céadainm/céadainmneacha agus inisealacha, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Seoladh	M	(Cód C.1.3) Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh na sráide, uimhir an tí agus an fhorthí, an chóid poist, na háite cónaithe, na tíre cónaithe, etc., agus cuirfear an seoladh in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Inscne	O	Fireann, baineann
Dáta breithe	M	
Eintiteas dlítheanach	M	Duine nádúrtha nó dlítheanach
Áit bhreithe	O	
Uimhir Aitheantais	O	Aitheantóir lena sainaithnítear an duine nó an chuideachta
Sonraí a bhaineann le húinéirí na feithicle		(Cód C.2) Baineann na sonraí le húinéir na feithicle.
Ainm (cuideachta) na n-úinéirí	M	(Cód C.2.1)
Céadainm	M	(Cód C.2.2)
Seoladh	M	(Cód C.2.3)
Inscne	O	Fireann, baineann
Dáta breithe	M	
Eintiteas dlítheanach	M	Duine nádúrtha nó dlítheanach
Áit bhreithe	O	
Uimhir Aitheantais	M	Aitheantóir lena sainaithnítear an duine nó an chuideachta

(^e) M = Cur in iúl éigeantach na heiliminte sonraí i gcás ina bhfuil sí ar fáil i gclár náisiúnta Ballstáit. O = Cur in iúl roghnach na heiliminte sonraí.

(⁸) Comhchuibhítear na cóid i gcomhréir le hIarscríbhinní I agus II a ghabhann le Treoir 1999/37/CE ón gComhairle maidir leis na doiciméid chlárúcháin le haghaidh feithiclí (IO L 138, 1.6.1999, lch. 57).

Cuid III. Sonraí a bhaineann le húsáideoirí deiridh na bhfeithiclí

Mír	É/R (⁹)	Nótaí
Sonraí a bhaineann le húsáideoirí deiridh na feithicle		Baineann na sonraí le húsáideoir deiridh na feithicle.
Ainm úsáideoirí deiridh an chlárúcháin	M	Úsáidfear réimsí ar leithligh le haghaidh sloinnte, inmhíreanna, teidil, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Céadainm	M	Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh céadainm/céadainmneacha agus inisealacha, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Seoladh	M	Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh na sráide, uimhir an tí agus an fhorthí, an chóid poist, na háite cónaithe, na tíre cónaithe, etc., agus cuirfear an seoladh in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Inscne	O	Fireann, baineann
Dáta breithe	M	
Áit bhreithe	O	
Uimhir Aitheantais	M	Aitheantóir lena sainaitheann go huathúil an duine

(⁹) M = Cur in iúl éigeantach na heiliminte sonraí i gcás ina bhfuil sí ar fáil i gclár náisiúnta Ballstáit. O = Cur in iúl roghnach na heiliminte sonraí.

Cuid IV. Sonraí a bhaineann le sealbhóirí agus úinéirí na bhfeithiclí roimhe seo, i gcomhréir le hAirteagal 4(3)

Mír	É/R ⁽¹⁰⁾	Nótaí ⁽¹¹⁾
Sonraí a bhaineann le sealbhóirí na feithicle roimhe seo		(Cód C.1) Baineann na sonraí le sealbhóir an deimhnithe clárúcháin shonraigh.
Ainm (cuideachta) na sealbhóirí clárúcháin roimhe seo	M	(Cód C.1.1) Úsáidfear réimsí ar leithligh le haghaidh sloinnte, inmhíreanna, teidil, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Céadainm	M	(Cód C.1.2) Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh céadainm/céadainmneacha agus inisealacha, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Seoladh	M	(Cód C.1.3) Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh na sráide, uimhir an tí agus an fhorthí, an chóid poist, na háite cónaithe, na tíre cónaithe, etc., agus cuirfear an seoladh in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Inscne	O	Fireann, baineann
Dáta breithe	M	
Eintiteas dlítheanach	M	Duine nádúrtha nó dlítheanach
Áit bhreithe	O	
Uimhir Aitheantais	O	Aitheantóir lena sainaitheann an duine nó an chuideachta.
Sonraí a bhaineann le húinéirí na feithicle roimhe seo		(Cód C.2) Baineann na sonraí le húinéir na feithicle roimhe seo.
Ainm (cuideachta) na n-úinéirí roimhe seo	M	(Cód C.2.1)
Céadainm	M	(Cód C.2.2)
Seoladh	M	(Cód C.2.3)
Inscne	O	Fireann, baineann
Dáta breithe	M	
Eintiteas dlítheanach	M	Duine nádúrtha nó dlítheanach
Áit bhreithe	O	
Uimhir Aitheantais	O	Aitheantóir lena sainaitheann an duine nó an chuideachta.

(¹⁰) M = Cur in iúl éigeantach na heiliminte sonraí i gcás ina bhfuil sí ar fáil i gclár náisiúnta Ballstáit, O = Cur in iúl roghnach na heiliminte sonraí.

(¹¹) Comhchuibhítear na cóid i gcomhréir le hIarscríbhinní I agus II a ghabhann le Treoir 1999/37/CE ón gComhairle maidir leis na doiciméid chlárúcháin le haghaidh feithiclí (IO L 138, 1.6.1999, lch. 57).

Cuid V. Sonraí a bhaineann le húsáideoirí deiridh na bhfeithiclí roimhe seo, i gcomhréir le hAirteagal 4(3)

Mír	É/R (¹⁰)	Nótaí
Sonraí a bhaineann le húsáideoirí deiridh na feithicle roimhe seo		Baineann na sonraí le húsáideoir deiridh na feithicle roimhe seo.
Ainm úsáideoirí deiridh an chlárúcháin roimhe seo	M	Úsáidfear réimsí ar leithligh le haghaidh sloinnte, inmhíreanna, teidil, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Céadainm	M	Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh céadainm/céadainmneacha agus inisealacha, agus cuirfear an t-ainm in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Seoladh	M	Úsáidfear réimsí éagsúla le haghaidh na sráide, uimhir an tí agus an fhorthí, an chóid poist, na háite cónaithe, na tíre cónaithe, etc., agus cuirfear an seoladh in iúl i bhformáid inphriontáilte.
Inscne	O	Fireann, baineann
Dáta breithe	M	
Áit bhreithe	O	
Uimhir Aitheantais	M	Aitheantóir lena sainaitheann go huathúil an duine.

(¹⁰) M = Cur in iúl éigeantach na heiliminte sonraí i gcás ina bhfuil sí ar fáil i gclár náisiúnta Ballstáit, O = Cur in iúl roghnach na heiliminte sonraí.